

LETO XXX
MAREC
1981

NAJ NAJPREJ OMENIM, da smo v tem letu vpisali že deset novih plačilnih naročnikov, kar je za prva dva meseca zelo razveseljiv znak. Naklado bomo iz 2000 dvignili za 50 izvodov, da nam bo vsaj nekaj številk ostalo za poznejše prosilce. Pogosto dobivam pisma raznih ustanov in iz raznih krajev sveta, ki prosijo za stare številke in celo lečnike, pa starejših izdaj MISLI ni več v zalogi. Zato naprošam dolgoletne naročnike, ki so naš mesečnik spravljali, naj poskrbe, da stare izdaje MISLI ne bi nikoli končale v peči ali na smetišču. To se ob kaki selitvi ali smrtnem primeru staršev rado zgodi. Žal prerado in dosti dragocenih številk prvih letnikov je bilo tako uničenih. Če ima družina knjižno omaro in smisel za tiskano besedo, sem samo vesel. Drugače pa naj bi starejši naročniki pravočasno poskrbeli, da bi stare številke prišle nazaj v našo upravo ter preko nje prej ali slej v knjižnico kake ustanove, ki za stare letnike prosi. Med njimi so knjižnice znanih univerz. Tudi svetovnoznan Library of Congress v Washingtonu dobiva že dolga leta naše MISLI, enako seveda naša državna knjižnica v Canberri.

Tako se bo naš sicer preprosti mesečnik ohranil tudi poznim rodom, ki bodo o Slovencih v Avstraliji hoteli kaj več vedeti ali pisati. Iz tega zornega kota gledane, so MISLI kaj bogati vir zapiskov, da za marsikaj edini vir, ki ga ni mogoče prezreti. Vse več veljajo kot misli marsikdo, ki list morda komaj pregleda in sem pa tja v njem kaj prebere.

— Urednik in upravnik

•

K SLIKI NA PLATNICAH: Pod še beli Stol (2236 m) prihaja pomlad.

misli

(THOUGHTS) Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji • Ustanovljen leta 1952 • Izdajajo slovenski frančiškani • Urejuje in upravlja Fr. Basil A. Valentine, O.F.M., 19 A'Beckett Street, Kew, Victoria 3101 — Telefon: (03) 861 7787 • Naslov MISLI: P.O. Box 197, Kew, Vic. 3101 • Letna naročnina \$5.- se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$8.-, letalsko s posebnim dogovorom) • Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. • Stava: Polyprint (Vic.) Pty. Ltd., 1 Dods Street, Brunswick, Vic. 3056 - Tisk: Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Vic. 3065.

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v cenah knjig ni vključena!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) Cena I. dela \$7.-, II. dela \$8.50.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$8.-

JADRO V VETRU (za II. razred), cena \$6.—; **ZLATA LADJA** (za III r.), cena \$6.—; **VRTILJAK** (za IV. r.), cena \$6.50; **ZEMLJA DOMAČA** (za V. r.), cena \$6.50. — Te čitanke, bogate po vsebini in barvnih ilustracijah, uporabljajo slovenske osnovne šole v Trstu. Res vredna pomoč za priljubitev in izpopolnitve znanja slovenskega jezika tudi naši izseljeni mladini.

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. Na 233 straneh, s številnimi kuhrskeimi recepti azijskih narodov in z več barvnimi slikami serviranja azijskih jedil. Zbrala Marinka Pečjak, izdano v Sloveniji. Cena \$13.60.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga. — Odlično delo dr. Jakoba Kolariča CM. in podprtlo s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig \$40.- (Posamezne knjige: prva \$7.-, druga \$9.-, tretja \$28.-).

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni.) — Cena vsem trem delom \$10.-

TRENUTKI MOLKA — Misli za vsak dan leta je napisal Franc Sodja CM. Knjiga je izšla v Argentini, stane vezana \$4.—, nevezana pa \$3.— in je vredna branja.

HOJA ZA KRISTUSOM (nesmrtni spisi Tomaža Kempčana v obliki molitvenika). Cena \$5.— vezani knjigi.

MATI, DOMOVINA, BOG (Pesmi Ludvika Ceglarja) — Cena \$2.-

POPOTNIKI (Najnovejši roman, ki je izšel v izseljenstvu, napisal Aleksej Goriški). 456 strani. — Cena \$10.-.

V ROGU LEŽIMO POBITI (napisal Tomaž Kovač, priča pokola tisočev v letu 1945) — cena dva dollarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharjih dogodkih v letu 1945) — cena dva dollarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1., 2., 3., in 4. zvezek (zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dollarje.

REVOLUCIJA V HOTEDRŠICI (Siena Blažič) — Cena \$2.-

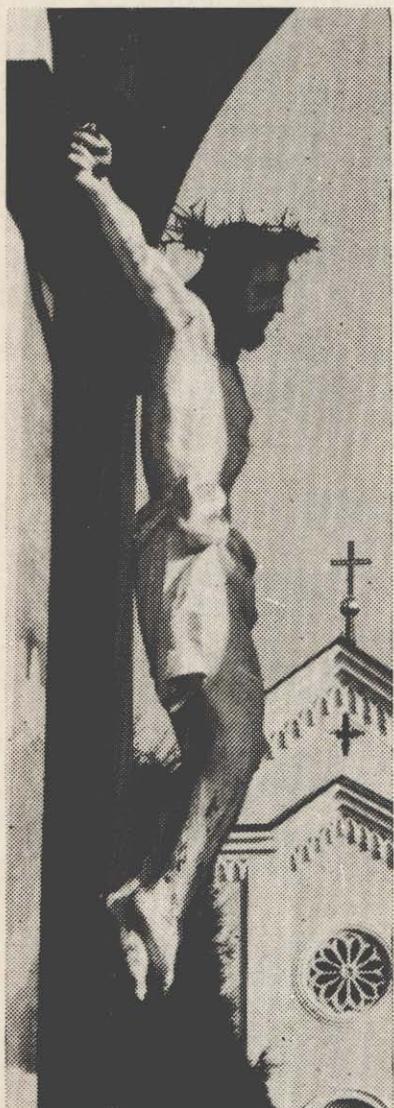
BOŽJE

misli

IN
ČLOVEŠKE

LETNIK 30 — ŠT. 3
MAREC 1981

VSEBINA • Post — Po "Duhovnem življenju" — stran 33 • Deliti — stran 34 — Naša vest — + Lojze Šuštar, nadškof — stran 35 • Tehnološke spremembe in njihov vpliv — A.L.C. — stran 37 • Pot drži samo naprej — črtica — Vinko Beličič — stran 39 • Nov človek za nove čase — Franc Rode v "Duhovnem življenju" — stran 41 • Majhna razlika — A. K. Ruf — stran 42 • Korenine slovenske kulture — Iz "Katoliškega glasa" — stran 43 • P. Bazilij tipka . . . — stran 44 • Izpod Triglava — stran 46 • Dobri in "dobri" kristjani — stran 48 • Adelaidski odmevi — p. Janez — stran 50 • Dajmo petku smisel! — stran 51 • Vozniki — F. Grivški — povest-nadaljevanje 18 — stran 52 • Naše nabirke — stran 52 • Izpod sydneyjskih stolpov — p. Valerijan — stran 55 • Obračun — pesem — Oton Župančič — stran 57 • Z vseh vetrov — stran 58 • Kotiček naših mladih — stran 60 • Križem avstralske Slovenije — stran 61 • Temu se smejejo doma . . . — stran 64.

POST

ČLANEK nosi v argentinskom "Duhovnem življenju" poleg besede POST v naslovu še dodatek: "le druga beseda za modrost, svobodo in ljubezen". Ko ga boš prebral, boš morda post res pravilno razumel.

S pepelnico sredo smo začeli postni čas. Na pepelnico je strogi post, prav tako na veliki petek. Vse petke postnega časa se vzdržimo tudi mesnih jedi.

To so preproste ugotovitve o cerkvenih navadah in zapovedih. Ob njih se marsikdo le spomni na stare čase, ki so minili. Ta ali oni se morda pomilovalno nasmehne srednjeveški zastarelosti in verski primitivnosti. Drugi pa se prav ob tem zaveda duhovne pomembnosti življenja, veličine krščanskega gledanja na svet, odgovornosti zase in za druge, in preizkušnje modrosti, ki je stara kot človeštvo.

Če bi naš post ne pomenil nič drugega kot odpoved neki jedi ali merjenje količin, ki jih še smemo brez greha zaužiti, ter odpoved neki zabavi, kar pa vse bogato z drugim nadomestimo, potem je naš post res malenkost, zaostalost in prava smešnost. To ni krščanski post.

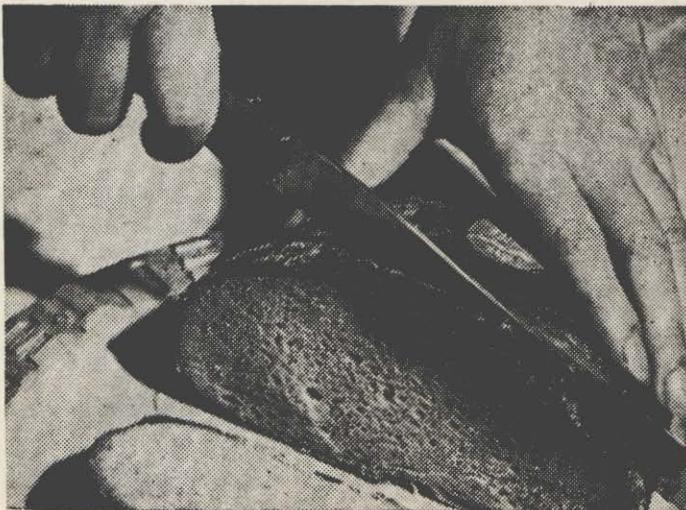
Vendar je treba iskreno priznati, da kljub pridigam in raznim razlagam mnogi ljudje posta ne razumejo, ga jemljejo preveč zunanje, posebno pa brez pravega odnosa do resničnega življenja, do celotne krščanske misli ter Kristusovega zgleda in daritve. Tako še mnogi z veseljem ali z žalostjo mislijo, da vera propada, če se spominjajo postne navade in je postna postava zdaj omiljena do skrajnosti.

Post je kristjanom predvsem šola za življenje. Ni lepega in srečnega življenja zame in za druge brez odpovedi, kot ni vinograda brez obrezavanja, cvetočega vrta brez obdelovanja in prijetne hiše brez čiščenja.

**LJUBEZEN JE EDINA,
KI RASTE
IN BOGATI,
ČE JO RAZSIPNO
RAZDAJAMO.**

**ČLOVEK,
KI VESELJE DELI,
NI ZATO NIČ REVNEJŠI.
A LEPŠE JE TEDAJ
NA SVETU:
SRCA SO SREČNEJŠA,
SPOKOJNEJŠA,
MOČNEJŠA.
ČLOVEK SAM
LEPŠA BOŽJA PODoba.**

Če hočem biti dober in hočem svoje dolžnosti v redu spolniti, če hočem drugim koristiti, se moram znati premagovati, si marsikaj odreči, in živeti po modrosti in ljubezni. Post je šola in izraz te pripravljenosti. Saj je to predvsem simbolična beseda in dejanje, ki nas spominja na vse prostovoljne odpovedi.

Pa tudi na tiste, ki nam jih nalaga življenje samo in jih z razumevanjem in dobrohotnostjo sprejemamo.

Zelo poceni bi bilo, če bi se odkupili le z odpovedjo nekaj grižljajem mesa ali s čim podobnim. Vsak se mora predvsem tam postiti, kjer je prav njemu najbolj potrebno, kjer bi mu neurejene strasti ali razvade najhitreje gospodovale. In tam, kjer smo drugim najbolj v nadlego, spotiko ali škodo. (K temu lahko dodamo, naj s pridružitvijo postni akciji "Project Compassion" naša odpoved pomeni tudi pomoč najbednejšim na svetu, kar da postu še večjo vrednost!)

Štetje mesnih zalogajev, merjenje sitosti in nadomeščanje ene slastne jedi z drugo je povsem nevredno krščanskega posta, cerkvene zakonodaje in pričevanja za Kristusa.

Post je tudi izraz naše zavesti o človekovi svobodi in odgovornosti, zasluženju in krivdi. Pomeni našo zavestno in svobodno privrženost Kristusovi ljubezni, ki ga je peljala v jasli in na križ. Zato je krščanski post zmaga duha nad poželjivostjo, zmaga ljubezni nad grabežljivostjo in zmaga srčne širine nad sebično ozkostjo zagledanosti vase.

Tako je krščanski post le druga beseda za modrost, svobodo in ljubezen, kar vse pomeni Kristusovo veselo oznanilo.

Deliti

**Kruh,
ki ga ti ne potrebuješ,
je kruh siromašnih.
Obleka,
ki ti visi v omari,
pripada njemu, ki je nag.
Čevlji,
ki jih ti ne nosиш,
so čevlji njega, ki hodil bos.
Denar,
ki ga hraniš pod ključem,
je denar potrebnega.**

Bazilij Veliki

**Deliti ni stvar sposobnosti,
marveč zadeva volje.
Da bomo lažje delili,
hočemo v postnem času
drugače živeti: preprosteje,
varčneje, skromneje.**

NAŠA VEST

† LOJZE ŠUŠTAR, nadškof

KAKO SPOZNAM, KAJ JE PRAV?

PRAV delati, pošteno živeti, biti dober je cilj nравnega odločanja. A kako naj človek spozna, kaj je prav, kaj je zanj dobro?

Otron vpraša starše, mladi zaupajo učiteljem in vzgojiteljem, strokovnjaki povedo tistim, ki se sami pre malo spoznajo, če vedno in v vsem ni mogoče vprašati druge. Zrej človek hoče odločati po svoji pameti, hoče biti samostojen in neodvisen. Posebno na nравnem področju želi odločati po lastnem prepričanju. Dostojanstvo in odlika človeka obstaja v tem, da s svojim razumom spozna različne možnosti, jih presodi in se svobodno odloči za to, kar se mu zdi prav. V nравnem življenju so pomembne le tiste odločitve, ki na podlagi spoznanja prihajajo iz notranjega prepričanja in so svobodne. Kar se zgodi iz nevednosti, iz notranje nujnosti ali pod zunanjim pritiskom, za to človek v etičnem smislu ni odgovoren.

Od svojega Stavnika ima človek posebno zmožnost, da razloča med dobrim in slabim, spozna nравne norme in se zave njihove obveznosti. To zmožnost imenujemo **vest**. Vest je po besedah 2. vatkanskega koncila "**človekovo najbolj skrito jedro**", kjer spoznava, kaj je prav in kaj ne, kjer doživlja svojo svobodo, pa tudi zazna svojo dolžnost delati dobro in opustiti slabo, kjer se odloča in zaveda svoje odgovornosti. "**Zvestoba do vesti povezuje kristjane z ostalimi ljudmi pri iskanju resnice in pri pravilnem reševanju tolikih nravnih vprašanj, ki se pojavljajo v življenju posameznikov in družbe**", pravi 2. vatkanski koncil.

Toda ali ni največja težava v tem, da so mnogi, tako se vsaj zdi, vest izgubili, jo zadušili, da se odločajo in delajo brezvosten? Ali da je njihova vest tako izkažena in pokvarjena ter zmotna, da jim sploh ne pove resnice? Koliko je takih, ki se sicer sklicujejo na lastno vest, drugi pa jim pravijo, da je njihova vest zmotna in da jim ne pove pravilno, kaj je dobro in kaj slabo. Kaj vse se dogaja v imenu vesti in v sklicevanju na lastno vest! Zakonsko in družinsko življenje nudita zgledov več kot dovolj. Ali je torej zaupanje v vest upravičeno?

Je, ker druge poti, razločevati dobro in slabo, presoditi položaj in se odločati, sploh ni. Gre torej za to, da ima človek pravo vest. Pravo vest pa ima, kdor ima razvit čut za vrednote, da se zaveda razlike med dobrim in slabim v nravnem smislu besede, ne samo med koristnimi in škodljivimi.

Morda je res največja nevarnost današnjega časa, da ta čut za vrednote pri mnogih peša, da živijo takoreč onstran dobrega in slabega in so na etičnem področju popolnoma otopeli, postali gluhi in slepi za

nraadne vrednote, za norme in dolžnosti. Večkrat nastaja vtis, da današnje javno življenje vest ubija in ljudi naravnost sili k brezvostenosti. Človek ima vtis, da bolj ko je kdo brezvesten, bolje se prebija skozi življenje.

Kjer se vest več ne oglaša, tudi ni več zavesti slabega, krivde in greha. Mnogi imajo to za svobodo, ki jo je treba iskat. **Vest je v nevarnosti in s tem je v nevarnosti človek sam**, je pred leti dejal švicarski psiholog Hans Zbinden. Pomanjkanje notranjega miru in osamosveščenja, razkrajanje pravega pojmovanja človeka, suženjsko uklanjanje javnemu mnenju in diktaturi večine in mode, stalno eksperimentiranje brez zavesti odgovornosti, zmešnjava v pomenu besed, etična neutraliteta in neopredeljenost ogrožajo vest in s tem človeka in njegovo življenje.

Kaj storiti? Ni druge poti kakor vrniti vesti njeno mesto in vlogo v osebnem in družbenem nraavnem življenju. Treba je najti pot nazaj k pravemu razumevanju vesti kot tistem notranjemu glasu, ki človeka nikdar ne zapusti in mu hoče posredovati resnico, k tisti zavesti, da obstaja razlika med dobrim in slabim, da ni vse enako in da je človek dolžan delati dobro in opuščati slabo in da je za svoje odločitve odgovoren.

Namesto da bi se predajali zbganosti in negotovosti, kaj še drži, moramo odkriti in uveljaviti v sebi vest. O tem je treba pametno razmišljati in se dati posrečiti. Po vesti človek spozna, da ni najvišje bitje, ki stoji onstran dobrega in slabega ali ki sam o tem odloča. V njej odkriva postavo, ki si je ne daje sam, temveč jo najde v svoji notranosti in se ji mora pokoravati, kot pravi 2. vatkanski koncil. Človek ima sicer možnosti, da svojo vest zaduši, da se ne ravna po njej in se postavi ne pokorava. A v tem si izreka svojo odsodbo in izkušnja uči, kakšne so posledice. Poglejmo le v razbite zakonske skupnosti in razpadle družine!

V vesti človek spozna, kaj je prav. Ostane pa vprašanje, odkod vest to spozna.

ODKOD VEM, KAJ JE PRAV?

Po vesti spozna človek, kaj je njegova dolžnost, za kaj naj se svobodno odloči. Vest je kakor antena, ki prejema valove od drugod, jih dovaja sprejemnemu aparatu, ki jih spreminja v besede in slike. Če aparat ni vključen ali če antena ni pravilno naravnana na oddajno postajo, ni mogoče slišati ali videti slik. Če človek izključi vest ali če je ne uskladi z valovi, ki jih izžarevajo oddajne postaje, ne ve, kaj je prav.

Ostanimo pri podobi! Katere so oddajne postaje za anteno vesti? Veren človek bo najbrž odgovoril: Cerkev, božja beseda, Bog. Kakor je to sicer res, ne smemo prezreti, da je prva oddajna postaja človek sam. Čim-

bolj človek pozna samega sebe v vseh svojih razsežnostih in globinah, tem bolje ve, kaj je prav in dobro, to namreč, kar je človeku kot osebi in kot družbenemu bitju primerno, kar mu ustreza, ga bogati in osrečuje, osvobaja in izpolnjuje.

Filozofska etika, ki se ne ozira na božje razodetje, črpa nравne norme iz človeka in njegove narave. Tisti, ki danes zastopajo tako imenovano avtonomno etiko, trdijo, da drugega vira, drugih oddajnih postaj sploh ni in jih ne sme biti. Kolikor ta nauk zanika Boga kot prvi vir in zadnji cilj človeka, je po našem krščanskem prepričanju napačen in nesprejemljiv. Kolikor pa trdi, da je treba najprej poznati človeka in že na podlagi tega spoznanja vemo, kaj je prav in dobro, je to pravilno.

Največja težava pa je, kako res spoznati človeka v vseh njegovih razsežnostih in globinah. Filozofija, antropologija, psihologija, sociologija in druge znanosti so v teku zgodovine prikazale veliko in nikdar dosežno bogastvo človeka. In vendar znanstvena spoznanja še ne posredujejo vse resnice o človeku. **Le kdor pozna Boga, pozna človeka,** je dejal nemški antropolog in filozof Romano Guardini. Božje razodetje dopolnjuje in poglablja znanstvena dognanja o človeku. Preko oddajne postaje človeške narave se javlja Bog. **"Človek ima v svojem srcu od Boga zapisano postavo, in poslušen ji biti, ravno v tem je človekovo dostenjanstvo; in po njej bo človek tudi sojen"**, pravi 2. vatikanski koncil. Že sveti Pavel je zapisal v pismu Rimljancam, da so tisti, ki ne poznajo razodete božje postave, sami sebi postava: **Postava je zapisana v njih sreih, ker jim to izpričuje njih vest** (Rimlj 2, 14—15).

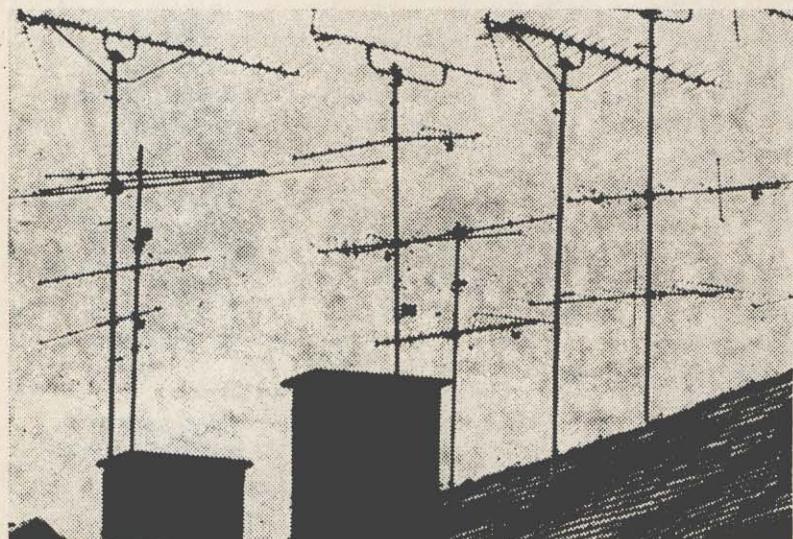
"Sree", v katerega je zapisana božja postava, je človek v svojem konkretnem položaju z vsemi posebnostmi, darovi in pomanjkljivostmi, zmožnostmi, nalogami in dolžnostmi. Vase mora torej iti človek, sebe iskreno

in odkritosrčno spoznati, da bo vedel, kaj mora storiti. Ali ne ve mati iz svoje notranjosti, kaj je njena dolžnost do otroka? Ali ne najde človek iz srečanja z bližnjim pravega odgovora, kaj naj mu stori? Ali se iz sožitja v zakonu in družini ne pokaže, katere so nравne dolžnosti? Ker ljudje bežijo pred seboj, ker zapirajo oči pred konkretnim položajem in srce pred bližnjim, ne vedo, kaj je treba storiti.

Ker pa človek v svojem srcu ni tako pošten, dober in čist in ker ga v spoznanju samega sebe moti toliko sebičnih nagonov in teženj, ker je njegovo spoznanje zelo nepopolno, pomešano z vsemi mogočimi zmotami in izpostavljeno neštetnim vplivom od zunanj, skratka, ker je človek oddajna postaja, ki je zelo nedovršena in neprestano motena, spoznanje lastne narave ne zadoseča. Človek potrebuje pomoč, na nравnem področju še bolj kot drugod, tako za spoznanje dobrega kot slabega kakot tudi za pravilno odločanje in življenje. To pomoč mu daje Bog v razodetju, ki ni samo beseda in pouč, ampak hrkrati notranja razsvetljenost za spoznanje in podpora za odločitev in izvršitev.

Cerkev ima nalogu, da oznanja, razlaža in posreduje božjo pomoč in jo izpričuje. Cerkev in njena avtoriteta ni sama zase oddajna postaja za vest, ampak le posredovalna in ojačevalna — pomožna postaja. Takih postaj je v človeški družbi nešteto, a niso vse usklajene in povezane med seboj. Tudi zakon in družina naj bi bili zvezni in ojačevalni oddajni postaji. V nekem smislu je to vsak človek za svojega bližnjega. Vprašanje je le, ali je v zvezi s prvo oddajno postajo, ki je Bog.

Položaj na etičnem področju ni tako obupen, kakor mnogi trdijo. Le anteno — vest — je treba spraviti v red, jo prav obrniti, da bo sprejemala prave valove, potem pa poslušati, razmišljati, odgovorno presojati in se pošteno odločati.

Kam so usmerjene antene?
Navzgor, da sprejemajo vesti
od vseh strani sveta.
So antene tudi simbol
naše usmerjenosti? Smo odprti
za sporočila "od zgoraj"?

Tehnološke spremembe in njihov vpliv

SPREMEMBE v avstralski tehnologiji zahtevajo tudi izboljšanje šolstva v pismenosti, računanju in uvažanju novih predmetov, da bo kos novim zahtevam.

Ko slišimo o tehnoloških spremembah, takoj pomislimo na televizijo, anti-biotike, avtomatizirano proizvodnjo in druge iznajdbe. Torej nekaj novega, o čemer ne vemo dosti, a se bomo s tem sprijaznili, kadar bo potreben.

V resnici je to važno vprašanje, ki utegne močno spremeniti dosedanji način življenja. Zato povsod raziskujejo in objavljajo študije glede na zaposlitev, gospodarstvo in družbene posledice. Mnogi zahtevajo uvažanje novih predpisov za industrijske odnose, vladno podporo in podobno.

Naša zvezna vlada je pred tremi leti zadolžila poseben odbor z nalogo, da preiskuje tehnološke spremembe v Avstraliji. Po dveh letih so izdelali poročilo (Mayer's Report). Definicije ter nekateri zaključki so povzeti in vključeni v ta sestavek. Tehnologijo je razumeti kot zbirko informacij, znanja in preverjenih izkušenj za proizvodnjo in uporabo blaga in uslug. Tehnološke spremembe pa so spremembe v proizvodnjah, strojih, napravah in materialih, ki vplivajo na način dela, zmogljivost ter učinkovitost podjetja. — Razvojna stopnja tehnologije vpliva na vrsto zaposlitve, na sestavo industrije in družbeno-gospodarsko ravnotežje države.

Oglejmo si na enem primeru posledice tehnoloških sprememb. Kadar eno podjetje uvede novo tehnologijo, prestane s starim in uvede boljši način dela. S tem je izboljšana učinkovitost dela in rezultat je prihranek. Ta prihranek se lahko porabi za povečan dobiček lastnikom, zvišanje plač, ali pa znižanje cen v korist potrošnikom. V vsakem primeru eden od teh lahko potroši denar drugje, si kupi blago ali usluge in tako ustvari novo zaposlitev. Podjetja, ki ostanejo pri starem načinu poslovanja, niso več konkurenčna in sčasoma propadejo.

Vse to narekuje vskladovanje družbenih posledic, tako kot ureditev vprašanj odpuščenih delavcev, šolanje in trening za nove poklice. Danes država skrbi, da so prednosti in bremena tehnoloških sprememb približno porazdeljena.

Seveda so še drugi pogledi. Po eni strani delavci lahko učinkovitejše delajo, kar dvigne življenjski standard, po drugi strani pa povzročajo brezposelnost in vrsto drugih težav. Kakršnokoli stališče kdo ima, vpliva tehnoloških sprememb ni zanikati. O družbeno-gospodarskih posledicah glede na tehnološke spremembe je

toliko nasprotujočih si mnenj, da ni končnoveljavnih zaključkov. V tem članku ne razpravljamo o povezanih družbenih in moralnih vprašanjih, ampak samo opozarjam, da posameznik mora računati s spremembami in biti nanje tudi pripravljen.

Tehnološke spremembe vplivajo na zaposlenost in način, kako se opravlja delo. Če primerjamo nekatere današnje poklice, vemo, da jih ni bilo pred tridesetimi leti. Poglejmo samo po pisarnah, ki imajo klimatizirane naprave, električne pisalne stroje, mini-računalnike, programirane kalkulatorje, telefse in druge sodobne naprave. Za vse to so potrebni novi poklici, ki zahtevajo več znanja in treninga. To so servisni tehniki, programerji, sistem-koordinatorji, analisti in drugi. *

Po tovarnah se zaposluje manj nekvalificiranih delavcev, po pisarnah manj strojepisk. Službe pa še vedno lažje dobi višje izšolanlo tehnično ali administrativno osobje.

Kakor je hitra rast novih podjetij, tako je nagel propad starih, ki niso izkoristile novega napredka. Dobr primer je švicarska urarska industrija, ki je do nedavnina s svojo proizvodnjo obvladovala svetovno tržišče, v zadnjih letih pa je ostalo preko tri četrtine švicarskih urarjev brezposelnih. V urarstvu danes prevladujejo Amerikanci in Japonci, ki so izkoristili spremembe z uporabo novih materialov (tekoči kristali, mikro-baterije) za digitalne — quartz ure, ki so boljše in cenejše od prejšnjih mehaničnih ur.

Tehnološke spremembe povzročajo ustanovitev novih podjetij. Danes v Ameriki ena četrtina vseh industrij ni stara preko deset let. To je predvsem primer v mikro-elektronski industriji. Mnogo malih podjetij se je razvilo v veleindustrije (Silicon, Intel, Apple in druge). Ta nova dinamična podjetja preprečujejo dolgoročni obstoj velikanskih podjetij, ki bi v svojih panogah lahko diktirala svetovno tržišče (ameriška avtoindustrija).

Oglejmo si važne tehnološke spremembe v zadnjih dvesto letih, ko eden važen izum sledi drugemu in to vedno hitrej.

Prvi enostavni parni stroj je izdelal Newcomen (1712). S tem izumom je vplival na razvoj v metalurgiiji, termodynamiki in sorodnih področjih.

James Watt (1767) je izboljšal stroj na paro (od 1,5% na 3% izrabe goriva). Hotel je izboljšati črpalki v rudnikih in nehote sprožil industrijsko revolucijo, ki je spremenila svet v naslednjih sto letih.

Nov napredek zaznamujemo z izdelavo prvega motorja na notranje izgorevanje. Izumitelj je bil Otto

(1867). Sledijo izboljšanja v učinkovitosti izgorevanja goriva. Bencinski motor (23% izrabe goriva), ladijski diesel motorji (30% izrabe goriva), velike parne turbine (40% izrabe) so bili vse izumi v razdoblju zadnjih sto let.

Po drugi svetovni vojni se hitro vrstijo izumi, ki so popeljali v začetke mikro-elektronske industrije. Leta 1946 je bil izgotovjen prvi računalnik na elektronske žarnice. Naslednje leto je Bell izdelal prvi transistor (ENIAC), ki je takoj izpodrinil uporabo žarnic v radio-industriji in podobno.

V 1960 dobimo prvi integralni tokokrog (integrated circuit), ki vodi preko drugih odkritij do mikro-processorjev.

Vse to odpira vrata novim industrijam, ki odgovarajo tudi novim potrebam, kakor zmanjšanja velikosti, znižanja stroškov in izboljšanja izdelka.

Spodnja primerjava zgovorno pokaže razlike:

	Računalnik 1960	Mikro- računalnik 1980	Razlika
Obseg	40 m ³	0.02 m ³	: 2000
Poraba toka	30 kW	5 mW	: 6 milijonov
Stroški obratovanja (EG)	\$1.50	1 cent	: 150
Zmogljivost	1	100	x 100

Ni dvoma, da smo pred mikro-elektronsko revolucijo, ki bo prinesla hitrejše in večje spremembe kot industrijska revolucija v 19. stoletju. Predvidenih sprememb časovno ni mogoče točno določiti, a je računati z njimi. Važni dejavniki so narašanje prebivalstva, svetovna potrošnja energije, denar za investicije, varstvo narave in mnogi drugi.

Tehnološke spremembe so povezane z gospodarsko rastjo in razmerje je dostikrat zapleteno s polno nereznih vprašanj. — Nekateri ekonomisti trdijo, da se na daljo dobo ponavlja rast in upad gospodarske de-

javnosti na stopnji določenega tehnološkega napredka. Zato govorijo o krogih. Vsak krog se začne s pomembnim izumom, ki vodi do močne gospodarske aktivnosti, potem pa sledi zastoj (stagnacija). Novo večje odkritje je lahko začetek novega kroga. Trajanje enega kroga približno računajo na preko pol stoletja.

Prvi krog je zajel paro in pogonsko industrijo. Drugi bencin in transport. Tretji električno silo v industriji, gospodinjstvu in podobno.

Za mnoge je stanje današnjega svetovnega gospodarstva v značilnem obdobju upadanja (recesije) in zastoja (stagnacije). Zato verjetno stojimo pred novim obdobjem in uporabo nove tehnologije (mikro-elektronske, biotehnične in druge) in s časom lahko pričakujemo povečano gospodarsko delovanje.

Kakor so se cehi — kot bolj obrtniška organizacija — razlikovali od industrijske organizacije, tako se je tudi učenje mladine razlikovalo od današnjega množičnega šolanja.

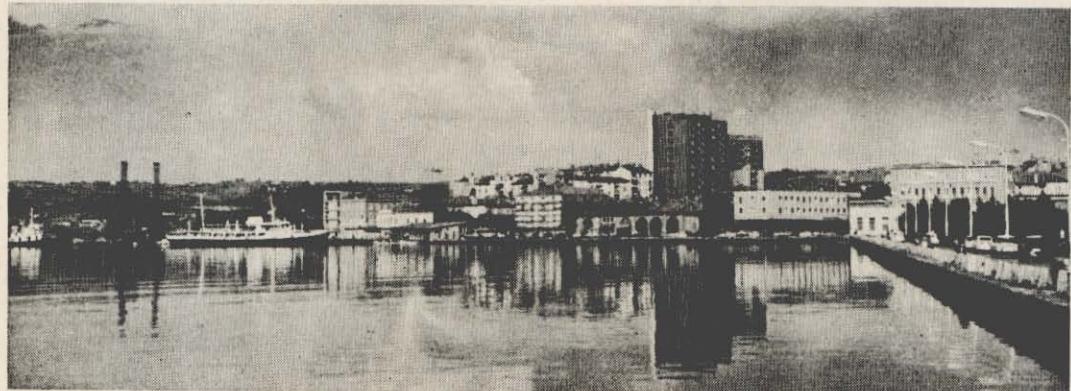
Vse tja do 18. stoletja je mladina sprejemala znanje in veščine preko družine, vajenštva ali verskih ustanov.

V 19. stoletju so začetki množičnega šolanja za potrebe industrializacije. Sčasoma se je razvil šolski sistem z obveznim šolanjem in birokracijo, ki nosi nekaj krivde za današnje očitke, da šolstvo ne drži prav koraka s splošnim razvojem. Neglede na različne poglede na šolanje, odpraviti je regimentacijo, pouk individualizirati, učiti dejstva in tako naprej. Šolski sistem mora biti zakoreninjen v sedanjosti s perspektivo na prihodnost.

Današnji študent mora tako študirati, da ne porabi časa samo za predpisane vaje ter zbiranje podatkov, ampak se nauči tudi, kako se obravnava — torej metodo. Predvsem pa si mora pridobiti splošno znanje za med-človeško sporazumevanje in družbeno vključitev.

Tak študent — jutrišnji delavec, bo pripravljen tudi za obvladovanje tehnologije, ki je v bistvu le sredstvo za uporabo, v dobro ali zlo.

A. L. C.

Koper

OBČUTEK, da je versko in vobče duhovno življenje v naši fari že povsem zamrlo oziroma se omejilo na nekaj suhih, uradnih zunanjosti, je bil tako globok, da ga niti novica o bližnjem misijonu ni omajala. "Preveč je vse zavoženo, preveč zanemarjeno, preveč so ljudje zagrenjeni in pohujšani od slabih kristjanov, da bi mogel misjon še izbrskati vrelec žive vode v ostrem kamenu in jedkem prahu!"

Po vseh skupnih prošnjih molitvah v cerkvi je naposled prišel prvi večer. Zvonilo je in vabilo. Verniki so se pridruževali pesmi s kora in čakali: potem je stopil na prižnico belolas misijonar mladostnega in vedrega obličja.

Napete obraze poslušajočih, vprašajoče oči, o čem bo govoril in kako mu bo tekla beseda, je tuji gospod kmalu omečil in potegnil za seboj. Starejšemu, ljubeznivejšemu, se je pridružil mlajši, globlji: oba pa sta se ponižno uvrstila med nas potrte, nemirne, iščoče, trpeče, dvomeče, obupujoče. Nista grmela kot osorna upnika nad dolžniki, nista iskala pomilovalnih besed za grajo naših slabosti, naše tostranosti in lenobe, nista se ponašala z rdečino odličnih cerkvenih oblačil, in beseda jima je tekla v vsej blagoglasnosti. Iz oči jima je sijal plamen vere v resničnost tega, kar sta govorila, in ta plamen nas je prepričeval, da moramo hoditi in ne omahovati, da je naša zemeljska usoda neizbežna in da je cilj en sam: priti v večno življenje, zaslužiti si ga ne s častmi in z veljavno tega sveta, marveč z vero, upanjem in ljubezni.

Zasopla naglica dnevnih opravil od rane ure do prvih zvezd ni bila več tako živčna in brezizhodna, dušljiva in ubijajoča: vsak večer se je oglasil veliki zvon, in v lahnem duhu mandeljnovega cvetja in nekega daljnega dima smo šli v cerkev in ugotovili: Že spet nas je več kot sinoči!

Sedim v svetlobi večerne cerkve in poslušam, čemu smo tu in čemu vse naše delo, kaj je greh, kam gremo skozi grozo smrti, spričo katere zbledijo vse zemeljske slasti in stiske. Vse je tako jasno, preprosto, naravno, da se čudiš, kako morejo tolikšne množice malobrižno in posmehljivo mimo. Gledam misijonarja, pijem mu besede iz ust, in v mislih nadaljujem komaj začete njegove stavke — in ko vidim, da sam glasno izgovarja

Pot drži samo naprej

besede, ki so se trenutek prej rodile v mojih mislih, čutim, da sva si kot pesem in odmev — in da se to dvoje skrivnostno poraja drugo iz drugega.

V ostro kamenje in jedki prah je prihajalo božje življenje, in vsak večer smo se po enourni dušni kopeli lahkonjejši vračali pod zemeljske zvezde.

Mlajši, a globlji, za stare mogoče manj razumljivi misijonar je začel najtežjo in najskrivnostnejšo zapoved: ljubezen do bližnjega, ki je enaka ljubezni do Boga.

Če čutim, da je Bog s svojo ljubeznijo v meni, da živi v moji duši in me osrečuje z velikim mirom in zadovoljstvom. Ali se tega Bog ljubiti ne pravi isto kot blagrovati sam sebe, ljubiti svojo čudovito notranjo srečo? Ta ljubezen res ni težka!

Če pa vidim, da bližnji iz malomarnosti ali nadutosti ne išče sreče in miru, ki sta v Bogu, se vsemu, kar je meni najbolj sveto, posmehuje, še druge odvrača od rešnje poti, na katero jih vabim, in me s svojo hudobijo zalezuje — kako naj ga ljubim?

Dolgo in goreče je govoril mladi misijonar, od vseh strani je naskakoval pečino, ki je v človeškem srcu, in čutil sem, da korenine zla popuščajo in da je skrivnost ljubezni največja, da je sreča ljubezni najstajša in najpopolnejša.

Kdor ljubi, vse razume in vse odpušča: edino po tej poti je moč občutiti "nebesa v sebi", brez katerih ničke ne pride v večno življenje.

V molk desete večerne ure je donel misijonski zvon — in jaz sem z drugimi klečal, v dlani skrival človeško slabost in molil, da bi jo novo spoznanje za zmerom izžgal iz mene. Tišina cerkve, pod lučmi klečeči, sklonjeni verniki; misijonar v koretlu in vijoličasti štoli kleči na prižnici, obrnjen proti oltarju, in v duhu moli za nas in zase, da bi se ljudje ljubili med seboj in da bi svet po

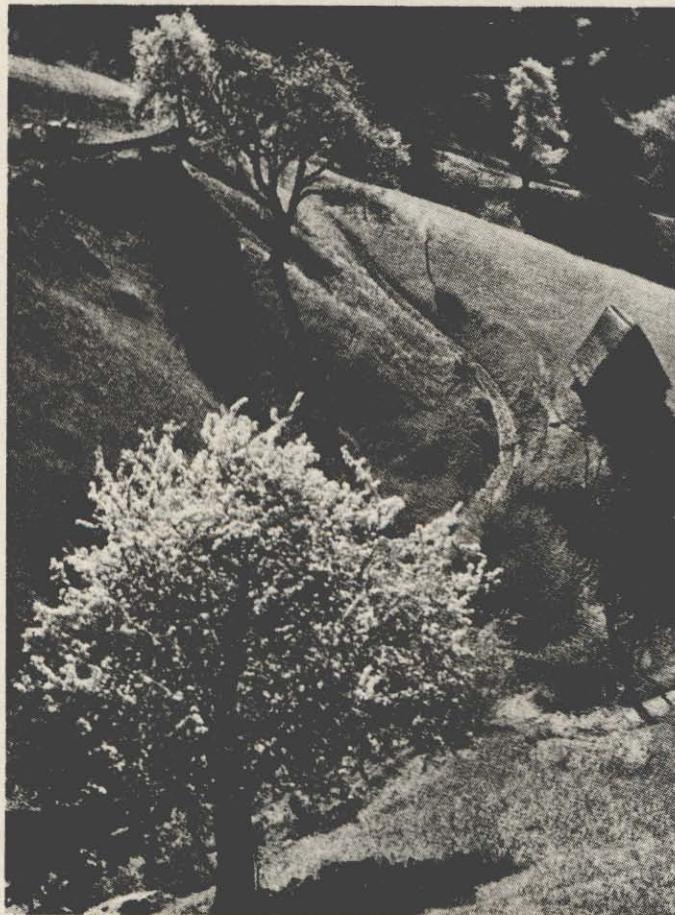
tej ljubezni spoznal, da nismo samo od tega sveta.

Misijonarja sta se že davno vrnila v svoj kraj in jaz se vnovič spopadam z upornim človekom v sebi, odkar tiših večernih kopeli ni več.

Pot drži samo naprej in jo je treba sproti, dan za dnem, premagovati in osvajati in ne gledati nazaj. Kruti svet nas preskuša, in kolikor zmagujemo nad njegovimi potmi, toliko je sreče v duši. Edino vzajemna ljubezen, s katero prenashamo drug drugega slabosti, nam lahko lajsa težo in vročino romarske poti in nje zadnjo preskušnjijo ob vratih v svetišče večnosti.

Ne more umreti, kdor ljubi, ne more se zgruditi, kdor sliši novo pesem, ki mu jo je, trpečemu in željno prosečemu, dahnil v dušo Stvarnik.

VINKO BELIČIČ, Trst

V rebri diha pomlad

UGLEDNI francoski časnikar André Fontaine je, 6. oktobra 1979 v pariškem Le Mondu zapisal o papežu Janezu Pavlu II.: "Noben kralj, noben predsednik, noben generalni sekretar, noben popevkar, noben športnik, noben filmski igralec — nihče ne more tekmovati z njim v popularnosti."

Pojav je res izreden, saj je pred dobrim letom razmeroma malo ljudi vedelo, kdo je kardinal Wojtyla.

NOV ČLOVEK ZA NOVE ČASE

V naši dobi, ko nekateri toliko govorijo o smrti Boga, o ateističnem pogledu na svet in na življenje, o znanosti, ki naj bi razkrinkala staro utvaro o Bogu — v naši dobi se zbirajo milijonske množice okrog človeka, ki jim prinaša bistveno duhovno sporočilo, ki jim govorí o Bogu in o dostenjanstvu človeka, ustvarjenega po božji podobi. Očitno so nekateri prehitro pokopali Boga. Očitno Bog umira hitreje v šolskih učbenikih kot v srcu množic.

Kje je vzrok pojavi, ki ga ni nihče predvideval? Tu vidim predvsem dva vzroka.

Najprej je tu osebnost svetega očeta. Priznati je treba, da je ta "slovenski papež" izredno prikupen. Telesno močan, neutrabiljiv (68 govorov v devetih dneh med potovanjem na Irsko in v Združene države), s širokimi obzorji, z nenavadnim čutom za situacijo, tako da se vselej "znaide", z veliko človeško toplino in ne-nazadnjije s svojim čutom za humor, ki sprošča množice. Iz vse njegove pojave žari nekaj posebnega: gotovost in veselje odrešenega človeka. Politiki, dostikral tako smešno slovesni v zavesti svoje pomembnosti, postajajo že kar ljubosumni.

Janez Pavel II. ljubi življenje. Gre mu naproti. Gre k množicam, poln vesele in močne vere. Kaže, da ne zdrži dolgo za vatikanskimi zidovi. Vleče ga ven, v širna prostorja, kjer se zbirajo množice.

In še to: očitno mu papeška služba ni pretežka. Nikdar ne toži nad bremenom, ki mu ga je naložila božja previdnost. Nasprotно, vesel je, da je papež, in dobro se počuti v svoji vlogi.

Angleški časnik The Economist, ki mu ni mogoče očitati pretirane pozornosti do duhovnih problemov niti posebnega nagnjenja do "papizma", je ob prilikah zapisal o njem: **"Such Magnetism is Power"** — takšen magnetizem je moč. Ta magnetizem je pritegnil milijonske množice v Mehiki, na Poljskem, na Irskem in v Združenih državah (zdaj že tudi v Braziliji, Afriki, Franciji, Nemčiji, na Filipinih in Japonskem — Op. ur.).

Marsikomu bi se spričo takih uspehov zavrtelo v

glavi. Janez Pavel II. ostaja preprost, očetovski, dobrohoten, nenarejen. Če ga prevzemajo čustva, se ne sramuje tega pokazati. Nedvomno je ostal tak zaradi globoke vere. Po veri ve, da je šamo Kristusov namestnik, glasnik njegove ljubezni, služabnik božjih služabnikov. Ta vera ga je kalila skozi štirideset let v ponosnem uporu proti vsem tiranijam.

Drugi vzrok tega pojava pa je trenutek, ki ga živi človeštvo. Neka doba je za namí. Doba političnih mitov in ideologij. Tako kapitalistična kot sovjetska (beri: komunistična — op. ur.) družba sta izčrpani, prazni, brez duhovnih vrednot. Človeku nimata kaj povedati. Tako je človeštvo brez cilja. Vse bolj mu je jasno, da ne obvlada svoje usode, da ni sposobno premoriti krize, ki se napoveduje, ki je že tu. Da je na milost in nemilost prepuščeno naključnim napakam v računalniku ali muhavosti tega ali onega politika. Medtem pa so povsod po svetu na dnevnom redu zatiranja, mučenja, izkorisčanja, vsakovrstna kršenja človekovih pravic. Kako se ne bi človek v teh razmerah spraševal o smislu svojega življenja in delovanja na zemlji? "Družbe umirajo, ker nimajo nobenega cilja", pravi francoski marksist Garaudy. Politični govorí zvenijo vse bolj prazno. Človeštvo čuti, da mu politiki nimajo več kaj povedati.

Tako je v mnogih pogledih Janez Pavel II. človek za naš čas, človek za naš trenutek. V svegu, polnem strahu, tesnobe in razočaranj, je uteljenje mirne gotsnosti in upanja, neustrašen in dobrohoten. In trden. S trdno vero preizkušenih. Tako je za milijone in milijone ljudi postal vir upanja.

Človeštvo prinaša najprej sporočilo o ljubečem Bogu, ki nas je posinovil v Jezusu Kristusu. V svojem prvem nagovoru na ameriških tleh je dejal: "Vsakega izmed vas bi želel osebno srečati in mu povedati, da ga Bog ljubi, da mu je kot človeku podaril dostenjanstvo brez primere. Hotel bi mu povedati, da je papež njegov priatelj in služabnik." Tako v Mehiki kot na Poljskem, tako na Irskem kot v Združenih državah (in pri vseh

novejših obiskih — op. ur.) je govoril o Bogu, ki je svoboda in ljubezen, dobrota, lepota in veselje, nemlinjiva svetloba, ki ožarja vse stvari in jim daje trdnost in sijaj. O Bogu, ki edini odpira človeštvu neskončna obzorja.

Nenehno govoriti tudi o svetovnih problemih, ki ta-rejo človeštvo. Ekumenski problem mu je zelo pri srcu. S kakšnimi besedami je nagovoril protestante v Severni Irsku! "Naj noben irski protestant ne misli, da je papež njegov sovražnik, da mu je nevaren ali da ga ogroža. Moja želja je, da bi vsak protestant videl v meni pri-jatelja in brata v Kristusu." Svetovne religije poziva, naj se združijo v delu za mir.

Predvsem hoče prebuditi v bogatih narodih zavest, da so dolžni pomagati revnim. Pred Organizacijo združenih narodov je obsodil "prepad med tistimi, ki so krivično bogati, in množico tistih, ki živijo v revščini". Obsodil je mednarodne mehanizme, "ki podrejajo člo-veško življenje napačno pojmovanemu gospodarskemu napredku". Tako hoče zbuditi slabo vest bogatašem in bogatim narodom; jih prepričati, da so dolžni deliti svoje bogastvo z revnimi, namesto da bi se pripravljali na prihodnjo — in poslednjo — vojno. Prepričan je, da je mogoče in torej nujno spremeniti ta svet, da bo manj krivičen in manj nesmiseln.

Vse to pa izhaja iz osrednje misli, ki je nekakšno geslo njegovega pontifikata: obramba človeka in nje-govih pravic. Skoraj ni govora, kjer se ne bi vračal k tej misli. Naj navedem samo besede iz Droghede, nekaj kilometrov od meje s Severno Irsko: "Vsak člo-vek ima neodtujljive pravice, ki jih je treba spoštovati. Prav tako vsaka človeška skupnost. Vselej, ko človek krši te pravice, je mir ogrožen. Božje postave, ki jamči za človekove pravice in za njegovo dostojanstvo, ne more odpraviti nobena skupina, noben človek, nobena

država. Iz nobenega razloga. Niti ne z izgovorom, da gre za javno varnost ali družbeni red. Niti pod pretvezo državnih zakonov. Dokler se bodo dogajale krivice na katerem koli področju, ki prizadenejo človeka v nje-govih političnih, družbenih, gospodarskih, kulturnih in verskih pravicah, ne bo pravega miru na svetu."

Po drugi strani se Janez Pavel II. odločno upira raznim tokovom znotraj katoliške Cerkve. Ne ozira se ne na levo ne na desno. To mu nekateri zamerijo. Tako je neka ameriška redovnica, ki je demonstrirala proti njegovim stališčem glede duhovništva žensk, izjavila: "Zelo mi je hudo, da demonstriram proti človeku, ki ga imam po drugi strani tako rada." Papež je pred ameriškimi škofi jasno povedal: ne bo klonil glede duhovništva žensk, odprave celibata, preprečevanja rojstev in splava, predzakonskih spolnih odnosov, razvezje zakona in homoseksualnosti. Nedvomno ima tu svoje načrte: čredo je treba znova zbrati okrog Petra, zau-staviti razvoj, ki je katoliško Čerkev naredil tako podobno protestantskim skupnostim.

Očitno bo na svetovnem odru v prihodnjih letih treba računati z Janezom Pavlom II., tem nosilcem ognja, ki imenuje stvari s pravim imenom: ki pravi nasilju nasilje, mučenju mučenje, gulagu gulag; ki obsoja potrošniško družbo in ideologije brez duše.

Z njim je krščanstvo postalo prepričljivo. Ravno zato, ker nima ječ in vojske, marveč samo besede o človekovi svobodi in dostojanstvu.

Ob moči, ki se razodeva v njem, se nam zdijo vse ideologije zanikanja medle. Ob množicah, ki se zlivajo okrog njega, se nam zdijo napovedi o smrti Boga utopične in zastarele. Prihodnost pripada Bogu. Bog se vrača v človekovo zavest. V Janezu Pavlu II. si je izbral svoje "izvoljeno orodje". V njem je krščanstvo našlo nov sijaj, novo svežino, novo možnost.

FRANC RODE

MAJHNA RAZLIKA

NEKI PREMOŽEN IN SAMOVŠEČEN MOŽ JE OBISKAL NE-
KEGA MODREGA RABINA. RABI JE STOPIL Z NJIM K OKNU
IN GA VPRAŠAL: "KAJ VIDIŠ TAM ZUNAJ?"

"LJUDI." MU JE ODGOVORIL SAMOVŠEČNEŽ.
NATO GA JE PELJAL K OGLEDALU. "KAJ VIDIŠ ZDAJ?" JE
VPRAŠAL RABI.

"VIDIM SAMEGA SEBE", JE ODGOVORIL VPRAŠANI. TE-
DAJ JE DEJAL RABI:

"PAZI — OKNO JE IZ STEKLA, IN OGLEDALO JE IZ STE-
KLA. PO ČEMER SE OGLEDALO OD OKNA RAZLIKUJE, JE
SAMO TANKA SREBRNA PLAST NA NJEGOVI HRBTNI STRA-
NI. TO SE PRAVI: BRŽ KO PRIDE NEKAJ SREBRA ZRAVEN,
NE VIDIŠ VEĆ DRUGIH LJUDI, VIDIŠ SAMO ŠE SAM SEBE."

A. K. RUF

KORENINE

NAŠA kultura ima svoje korenine, iz katerih je pognala in še poganja.

Prva takša korenina je slovenski človek sam v teku zgodovine. Slovenski človek si je izoblikoval svoj jezik, ta čudoviti jezik, ki je Ivanu Cankarju pesem. Ta jezik pa raste iz človeka in ne iz knjig in slovnic. Zato so se razvila številna narečja, ki so sol slovenskega jezika. Teh bi ne smeli izganjati iz našega občestva in se jih sramovati, kot hočejo danes nekateri.

Slovenski človek je v svojem jeziku, v svojih narečjih pel, pripovedoval, bajal, modroval. Nastalo je tako isto čudovito in bogato izročilo, ki mu pravimo ljudsko slovstvo in ljudska umetnost. Gre za naše ljudske pesmi, pravljice, pripovedke, basni, reke, pa tudi šege in navade. Pri teh koreninah ljudskega slovstva so se učili vsi naši veliki kulturni ustvarjalci.

Kaj pa danes? V hlastanju po modernem in novem mnogi prezirajo to ustvarjalnost in so zato vedno manj slovenski. Tudi šola ima pri tem svojo krivdo, ker pre malo upošteva ljudsko kulturo na raznih področjih.

Druga korenina naše kulture je krščanstvo. Če je komu prav ali ne, naša pot v svetno kulturo je zaoralo krščanstvo. Sveti brata Ciril in Metod sta kot apostola evangelijsa postavila tudi temelje slovenski svetni kulturi. "Po pravici ju imamo za očeta vseh slovanskih ljudstev in narodov; tem so njun prevod svetega pisma prvi spomeniki slovanskega jezika, na katere se mora kakor na začetek in vir sklicevati vsa kasnejša književnost" (papež Janez Pavel II.).

Njujo delo so nadaljevali sv. Modest na Koroškem, saj so z njegovim delom povezani brižinski spomeniki; sv. Pavlin v Ogleju, benediktinci iz Šivanskega in drugih samostanov. Tudi Primož Trubar je bil kristjan — in velik kristjan, ki je Slovence najprej učil katekizem in krščanske resnice. Ko smo se v 18. in 19. stoletju prebujali iz ljudstva v narod, je bila zopet Cerkev — to je njeni duhovniki in tudi nekateri škofje so bili tisti, ki so slovensko ljudstvo učili branja, pisanja, ki so pesnili in pisali prve povesti in slovnice slovenskega jezika.

Pamislimo še na vse druge kulturne spomenike, ki so nastali med nami iz krščanstva: cerkveno stavbarstvo, kiparstvo, slikarstvo, tudi cerkveno petje, prazniki, navade okrog praznikov. Ko bi vse to izbrisali, kaj bi nam ostalo? Krščanstvo je s svojimi kulturnimi vrednotami postal del slovenske kulture.

Ko naši marksisti danes vse to zanikajo in skušajo celo vse to izbrisati, trgajo s tem dušo slovenski kulturi, tisto dušo, ki je našo kulturo oplajala 1300 let. Ali ni to zločin nad slovensko kulturo?

slovenske kulture

Tretja korenina naše kulture so naši kulturni ustvarjalci, naši pesniki, pisatelji, glasbeniki, slikarji in kiparji; tudi naši znanstveniki, politiki in gospodarstveniki.

Prvo mesto dajemo Francetu Prešernu kot tistemuh, ki je najbolj naš in je istočasno segel v vrh pesniške umetnosti. Toda Prešeren ni sam, ni gora sredi pustine, temveč je vrh sredi številnih drugih gor. Ne bi bilo prav, ko bi ob njegovem prazniku pozabili na druge pred njim in za njim.

Odkrijemo pa še četrto korenino naše kulture in to so razni miselniki tokovi, ki so skupaj z evropsko zajeli tudi našo kulturo. Med temi sta zlasti dva, in sicer liberalizem in marksizem v sedanjosti.

Liberalizem je razšril obzorje naši kulturi, posebno še našim pesnikom in pisateljem. Ni šlo brez napetosti med katoliškim in liberalnim taborom. A danes moramo priznati, da so liberalni in demokratični tokovi bogatili in popestrili našo kulturo zlasti zato, ker so njih glavni zastopniki ostali slovenskega duha. Naj omenim med pisatelji le Kersnika in Tavčarja.

V tem stoletju je pa prodrl v našo kulturo marksizem v svojih raznih inačicah, od socialne demokracije do stalinizma, ki je s krvavo revolucijo med zadnjo vojno prevzel absolutno oblast. S tem pa tudi vso odgovornost za slovensko kulturo.

Kaj naj rečemo o marksizmu v slovenski kulturi?

Socializem Ivana Cankarja in Srečka Kosovela ter njunih sodobnikov je slovenski, ker je predvsem krik slovenske duše po pravici in lepoti.

Stalinizem, ki se je pozneje prelevil v samoupravni socializem, je tuj slovenski duši in s tem slovenski kulturi, tuj pa zato, ker je materialističen in totalitarn: zanika duha in svobodo. Zaradi tega človek tako težko najde kaj pristno slovenskega v vsem, kar se danes dogaja v slovenskem kulturnem prostoru, od arhitektуре prek glasbe in slikarstva do pesnikov in pisateljev. Saj ne ločiš več, kaj je nastalo v Sloveniji, kaj v Sovjetski zvezni in kaj v Ameriki. Slovenska pristojnost se razkrinja v internacionalizmu. Po tej poti bomo Slovenci nehali biti Slovenci in slovenska kultura bo nehala biti slovenska kultura.

p. basil

lipka...

**Fr. Basil Valentin O.F.M.,
Baraga House,
19 A'Beckett St., Kew Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7778**

**Slovenske sestre — frančiškanke
Brezmadežne, Slomšek House
4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874**

12. marca 1981 *

• Br. Bernard Goličnik, ki je po božiču odšel v domovino, da svojim bogoslovnim študijam doda še katehezo, je 5. februarja s še enim sobratom prejel red diakonata. To je zadnja stopnja pred prejemom mašniškega posvečenja. Podelil mu ga je v ljubljanski frančiškanski cerkvi Marijinega oznanjenja nadškof Šuštar. V pridigi je nadškof naglasil diakonat kot pričevanje v današnjem svetu in kot služba ter uresničevanje evangelijsa. Pozval je zbrane vernike, naj oba diakona še naprej podpirajo z molitvijo in dobrimi deli, da bi tako okrepljena z njihovo pomočjo trdno in v polnosti stopala po tej poti v duhovništvo.

Br. Bernardu tudi avstralski Slovenci k stopnji bliže mašniškemu posvečenju iskreno čestitamo. Tudi mi mu obljubljamo, da ga bomo spremljali z molitvijo. Upamo, da bo po prejemu duhovništva vsaj nekaj let daroval dušnemu pastirstvu med nami.

• Naše sestre so doobile visoki obisk iz Evrope: med nami sta m. Sieglinda, generalna predstojnica kongregacije frančiškank Brezmadežne, in pa m. Alma, provincialna predstojnica slovenske province, kamor spadajo naše sestre. M. Alma je seveda slovenskega rodu, a m. Sieglinda je po rodu Avstrijka, preživelu pa je trideset let v brazilskeh misijonih.

Svoj obisk bi morali začeti sicer v Sydneyu, a zaradi stavke je letalo pristalo v Melbournu in tako smo jih najprej sprejeli tukaj na nedeljo 15. februarja kasno popoldne. V Sydney sta odšli šele 25. februarja, k nam pa se vrnili v tednu pred tretjo marčno nedeljo. Upam, da bosta ponesli s seboj domov lepe spomine na Avstralijo in avstralska srečanja.

• Tretja marčna nedelja je še pred nami, ko tole tipkam — ko boste brali, bo pa seveda že minula. Imeli bomo lepo domačo slovesnost med deseto mašo: Sestra Monika Antolin bo obhajala zlati jubilej, sestra Hilarija Šanc, ki bo za ta dan prišla iz Sydneya, pa 40-letnico redovnih obljud. To so pomembni mejniki, ne le za jubilantki, ampak za vse, ki cenimo delo sester med nami. Lepa prilika, da se dobremo Bogu iz srca zahvalimo za vse dobrote, ki jih deli po sestrach naši skupnosti.

Tako sestri Moniki kakor sestri Hilariji iz srca čestitamo. Želimo jima še mnogo zdravih let med nami!

• GLASNIKI imajo redno pevsko vajo vsako prvo in drugo nedeljo po deseti maši. Na drugo nedeljo pa tudi pojeno med mašo. To leto jih vodi Turkova Milen-

ca, ki je že doslej pomagala s spremljavo na orgle. Obilo uspehov in še kaj novih pevcev! Kdor mladih se jim želi pridružiti, je dobrodošel!

• Sobotni veronauk bo tudi letos ob dveh. Imeli bomo, kakor izgleda, dva razreda: pripravo za prejem prvega obhajila in pa pripravo za prejem birm. Kdor se še želi pridružiti, se mora takoj, ker kasneje novih učencev ne bomo sprejemali. Starše pa tudi naprošam, da bodo otroke redno vozili k pouku.

• Za Slomškovo šolo — pouk slovenščine za osnovnošolske otroke — se je prijavilo precej otrok. Pouk bo kot običajno po deseti maši na prvo in tretjo nedeljo v mesecu. Letošnja novi učiteljska moč je gospa Lucija Srnec in se ji na tem mestu zahvaljujem, da je zopet med našimi malčki.

• Upam, da bo tudi naša folklorna mladinska skupina nadaljevala z vajami in nastopi. Povabljeni so k nastopu na Kew Festival, pa tudi občina Heidelberg jih je naprosila, da bi jim zaplesali.

• DRUŠTVO SV. EME je imelo v nedeljo 15. februarja na svojem sestanku tudi volitve. Na splošno željo so ostale lanske odbornice še vedno na krmilu. Voditeljica je Rozi Lončar, Fani Šajn njena namestnica, tajnica je Angela Denša, blagajničarka pa Milena Berkpec. Naše čestitke k zaupnici in obilo uspehov v novem poslovnem letu!

• Postne pobožnosti, križev pot ali kako drugo spokorno vajo združeno z mašo, bomo vsako nedeljo v postu sproti oznanjali. Začetek je vedno ob pol osmih, kot običajno naše večerne maše. Želel bi samo, da bi k tem postnim srečanjem prihajalo več vernikov. Lepa priprava so za blagoslovljene veitikonocene praznike. Žal je menda za mnoge ravno večerni TV-spored huda skušnjava . . . Toda bodimo darežljivi ob misli na Jezusovo trpljenje za nas!

Poleg večerne maše na praznik sv. Jožefa (19. marca) bo večerna maša vsekakor tudi na Gospodovo oznanjenje (sreda 25. marca) in na prvi petek v aprilu (3. aprila). Vabljeni!

• Krsti v februarju so bili tile: Robert John je ime sinku Jožeta Kocjančiča in Marije r. Cendak, ki so ga 6. februarje prinesli iz Avondale Heights. — Naslednji dan je bil pri nas krst Anamarije Diane, ki je razvese-

lila družino Janeza **Majcena** in Marije r. Ratej, St. Albans. — **Lisa Bernadette** pa je novi prirastek družine Bruna **Hofmanna** in Carmel Margaret r. Maher. Prinesli so jo 22. februarja iz Rosanne. — Slavko **Klarin** in Rozana r. Košta, East Brunswick, pa sta 28. februarja krstila sinka, ki ga bodo klicali za **Antona Mateja**.

Čestitke vsem družinam, malčkom pa božjega blagoslova!

• Slovensko poroko morem v februarju omeniti eno: 21. februarja sta si pred našim oltarjem obljudila zakska zvestobo **Dušan Lavrič** in **Jana Gajšek**. Ženin je bil rojen že tu v Melbournu (krščen v North Brunswicku), nevesta pa je bila rojena v Ljubljani in krščena v župniji Šmarje-Sap. Med nami je Jana znana zlasti pri aktivnostih S.D.M., naši širši melbournski javnosti pa po slovenskih oddajah na 3EA, kjer rada in večkrat pomaga.

Mlademu paru iskrene čestitke!

• Nič še nisem omenil, da nam je Janez Kotnik brezplačno renoviral biljardno mizo Baragovega doma ter se mu za uslugo iskreno zahvaljujem. Enako zahvala električarju Jerneju Podbevšku, ki prihiti na pomoč za električna popravila; in pa mladima mizarjemu Johnu in Mariu Jernejčič, ki sta po hiši in cerkvi že tudi napravila polno malih a nujnih mizarskih del. Bog povrni vsem!

Spet naprošam pleskarje, če bi mogli žrtvovati še kak dan za naše versko središče. Obednica Baragovega doma kar kriči po obnovi, enako nekaj spalnic.

• Na praznik Marije Lurške, 11. februarja, je v Royal Melbourne Hospital-u zaključil svoje zemsko potovanje **TONI PETROTTI**. V svoji dolgotrajni mučni bolezni se je res lepo pripravil na odhod v večnost: pri večini mojih obiskov, ki jih je imel zelo rad, je prejel tudi sveto obhajilo. V bolnišnico se je vrnil komaj teden pred smrtnjo, po treh mesecih v domači oskrbi, ko mu je žena-Slovenka, Zvoni r. Čelhar, stregla noč in dan. Pokojni Toni je bil rojen v Male, prov. Trento, dne 1. maja 1921. Z Zvoni, ki je doma s Krasko (Pivka), sta se poročila leta 1950 v Coredo (Trento), leta 1959 pa s svojima otrokoma Jolando in Pavlom emigrirala v Avstralijo. Svoj dom si je družina postavila v East Keilorju. Pogrebna maša je bila v petek 13. februarja v tamkajšnji farni cerkvi, zadnje počivališče pa je našel Toni na keilorskem pokopališču.

Na isti dan, 11. februarja, je umrl na svojem domu v West Footscrayu tudi **GEORGE FRANK URŠIČ** v starosti komaj 34 let. Smrt je prišla iznenada, daši je bil pokojni že dolga leta pod zdravniško oskrbo. George je bil rojen 3. decembra 1946 v Piscari v Italiji, kjer je družina Romana Uršič in Frančiške r. Kenda preživila svoje begunstvo. V Avstralijo so se izselili septembra 1951 na ladji "Skaubryn" in si izbrali melbournski okraj Yarraville za postavitev novega ognjišča. Dru-

žina se je takoj vključila v tukajšnjo slovensko narodno in versko skupnost ter je vsa leta zelo znana in spoštovana. Poleg staršev zapušča George tudi sestri Anamarijo (por. Kapušin v Canberri) in Aleksandro (por. Lakovič v North Altoni) ter teto Marijo Kenda. — Pogrebni maši v slovenski cerkvi na petek 13. februarja je sledil pogreb na livadno pokopališče v Altonu.

Obema pokojnima naj Bog da večni mir, žalujočim pa tolažbo, ki jo more datu le vera v posmrtnost. Naše molitve v oba namena!

Gornjima poročiloma moram žal dodati še eno. Iskreno sožalje izrekamo tudi družini Elice in Vinka RIZMAL, ki je tako nenadoma izgubila komaj osemletnega **MATJAŽA ANDREJA**. Rizmalovi so prišli med nas šele pred nekaj leti ter se nastanili v Kallisti, vzhodnem okraju Melbournia. Matjaž je bil rojen v Avstraliji 27. maja 1972. Nedavno so se ponovno vrnili iz domovine. Zdaj je Matjaža na poti iz šole povozil tovornjak, da je obležal nezavesten in mu tudi skrbna nega zdravnikov ni mogla več pomagati. Umrl je dan po nesreči, 27. februarja, v bolnišnici v Dandenongu. — K pogrebni svečanosti so se zbrali prijatelji in znanci (družina je znana zlasti na "Planici", kjer je gospa že več let sodelovala pri slovenski šoli), kvartet "Zvon" pa je zapel dve slovenski žalostinki. Učenci Matjaževega razreda so svojega mrtvega sošolca obsuli s cvetjem in mu napravili dvored. Truplo je bilo upeljeno v krematoriju pokopališča Springvale.

LETNO POROČILO DRUŠTVA SV. EMF

Delo v dvoranski kuhinji ob nedeljah s slovenskim poukom in ostalo sodelovanje v pomoč slovenski skupnosti, ki se zbira v našem verskem središču, to leto ni bilo manjše od prejšnjih let. Pripravile smo butarice za cvetno nedeljo, pripravljale in prodajale pecivo v dvorani, posebej skrbeli za postrežbo ob prireditvah materinskega in očetovskega dne, cerkvenega proščenja, mladinskega koncerta, dneva starelih z Walkathonom. Tudi tradicionalni sejem je bil zopet v naši lastni pripravi. Pomagale smo tudi v kuhinji počitniške kolonije v Mt. Elizi.

V poslovnem letu 1980 smo imele šest sestankov. Največja udeležba je bilo 15 članic, najmanjša 8. Lepo bi bilo, ko bi se nam pridružilo še kaj gospodinj, zlasti mater otrok Slomškove šole. Tako bi še lažje in uspešnejše skrbeli zlasti za postrežbo v dvorani.

Blagajniško poročilo pove, da smo začetno vsoto ob pričetku leta (\$312,08) dvignile za \$2.567,05. Med za razne zadeve izdanim denarjem je šla vsota \$1.350.— za bodoči Dom počitka. Z novim poslovnim letom je v blagajni vsota \$352.—.

(To je izyleček iz letnega poročila. Skromen na prvi pogled, obenem pa kaj zgovoren, saj skriva celotretro zvesto delo in obilo uric za našo skupnost. Vodstvu in vsem članicam iskrena zahvala verskega središča!)

izpod

Triglavov

LANSKO LETO so morali v domovini za popravilo cest po prestani zimi odštetiti okoli 98 milijonov dinarjev, za letos pa pravijo, da bo škoda na cestah znatno višja in hujša. Da bi vsaj malo obvarovali ceste, je začela letos z 19. januarjem veljati omejitev voženj za tiste tovornjake, ki imajo prevelik osni pritisk. Pa vseeno bodo spomladi, ko bo topleje, nekatere slovenske

ceste podobne luknjičavemu siru. Po tako hudi zimi kaj boljšega ni pričakovati. Nizke temperature, zlasti v januarju, so letos v Sloveniji zamrzstile zemljo od 90 centimetrov do enega metra, ponekod pa še globlje. Zato je na cestah zmrznil ne samo zgornji sloj, temveč celo spodnji nosilni cestni sloj. To pa ni ravno najboljše in pomeni, da na nekaterih posebno ogroženih delih cestišča pride skoraj nujno do porušitve.

V Avstraliji smo srečni: vsaj cest nam naše zime ne morejo uničiti.

IZ LJUBLJANE poročajo, da se ne morejo kar nič preveč pohvaliti z uspehi pri zatrjanju inflacije, četudi je o "stabilizaciji" veliko govorjenja in pisana. V decembri lanskega leta so se živiljenjski stroški spet po večali, po uradnih statistikah za tri odstotke. V primerjavi z letom 1979 so živiljenjski stroški narastli za 52,9 odstotkov. Kot običajno, so živiljenjski stroški narastli zaradi visokega porasta cen prehrane, ki so se lani zvišale kar za 67,8 odstotka. Strokovnjaki napovedujejo, da bo inflacija močno pritiskala vsaj še do letošnjega julija.

SLOVENSKI KUHARJI, okrog sto po številu, so se zbrali na svoj letni občni zbor v hotel "Bernardin" v Portorožu. Govorili so tudi o tem, da je veliko odvisno od kuharjev, če se v iste kraje in iste hotele

spet in spet vračajo isti gostje. "Ljubezen gre skozi želodec", pravi star slovenski pregovor. Torej več ali manj tudi priljubljenost kraja.

Sicer pa poročilo o gornjem zborovanju dalje pravi, da je sloves slovenskih kuharjev že velik: na zadnji kuharski olimpijadi, ki je zbrala strokovnjake iz 22 dežel, so si "prikuhali" naši strokovnjaki v tej umetnosti kar pet zlatih medalj in zasedli četrto mesto.

KATOLIŠKI ČASNIKARJI so z ljubljanskim nadškofom dr. Šuštarjem praznovali svojega zavetnika. Na praznik sv. Frančiška Saleškega, 24. januarja, so se zbrali v škofijski kapeli k maši, nato pa na sestanek. Nadškof Šuštar je orisal lik katoliškega novinarja in dal glavni poudarek potrebi po gojivju prave, izvirne slovenske besede. "Vsi trpimo v teh časih, ko vidimo, kako naš slovenski jezik tako zelo propada", je med drugim izjavil nadškof. Oznanjeni božjo besedo v lepem slovenskem jeziku naj bi bila ena prvih nalog sodelavcev pri verskem tisku.

VERSki TEDNIK "DRUŽINA" 8. februarja letos omenja, da do danes lahko naštejemo nad trideset velikih in res vrednih filmskih stvaritev o JEZUSOVEM ŽIVLJENJU. Članek nadaljuje: "... Sem niti ne štejemo Ben-Hura, četudi ima podnaslov 'Zgodba o Kristusu'. Nič več kot to, saj so si naši cenzorji skrbno prizadelavi, da so izrezali vse, kar bi moglo (v filmu) le od daleč spominjati na Kristusa."

SEMINAR o verskem tisku so priredili v Ljubljani. "Družina" o tem poroča v svoji izdaji 8. februarja letos: "... Pogovor med udeleženci seminarja je znova odkrival nekaj 'družbenih trnov', ki še vedno bodejo. Radijske oddaje z versko vsebino so v Celovcu, Trstu, Rimu in drugod, torej zunaj naših meja. Zakaj le-teh ni tudi v matični demokratični Sloveniji? Zadeva postaja aktualnejša, ko pomislimo na to, da je od milijon devetstev tisoč Slovencev približno milijon sedemsto tisoč katoličanov. Ni prepričljiv kajpada refren za mnogoobraznimi pojasnjevalnimi odgovori, češ ne homo dovolili Cerkvi, da po radiu in televiziji dela zase propagando."

V MENGŠU so osnovnošolski otroci, ki obiskujejo verouk, priredili za božič zanimivo razstavo jaslic. Pokazala je kaj zgovorno, da božični čas s svojimi

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

skrivnostmi spodbuja domišljijo k večji ustvarjalnosti. Razstavo si je ogledal tudi ljubljanski nadškof Šuštar in ugotovil: "Zelo sem vesel, ko vidim toliko mladih pred seboj. To me navdaja z upanjem, da bo mengeška župnija stopila s trdnimi koraki v tretje tisočletje."

V PRVI POLOVICI meseca aprila bo v Jugoslaviji, torej tudi v Sloveniji, popis prebivalstva. Na delu bo 110 tisoč popisovalcev za okoli 22 in pol milijona prebivalcev.

POROČILO iz Ljubljane pravi, da se zaradi vsešlošnega pomanjkanja žarnic nekateri po mestu (in tudi po drugih krajih) držijo znanega načela: "Vzemi tam, kjer je, in daj tja, kjer ni!" Žarnice iz okrasnih novoletnih jelk po ulicah, ki naj bi dale za novo leto Ljubljani praznično podobo, so začele na debelo izginjati že pred novim letom, še bolj pa po njem. Nekaterim se je zdele pač malo predaleč, da bi šli po žarnice na Koroško ali pa v Trst. Zato je iz dreves odšlo kar polovico žarnic kdo ve kam . . .

V FEBRUARJU so bile cene zelenjave na ljubljanskem trgu pretirano visoke. Za en kilogram radiča so plačevali 8 dolarjev, špinace 5, endivije pa 4 dolarje. Zelje v glavah je bilo po 1,40 dolarja, čebula po 60 centov, krompir pa po 30 centov. Trgovsko podjetje Sadje-Zelenjava je uvozilo iz Dalmacije samo tisoč ton zelenjave namesto tri tisoč, ker je pomanjkanje tudi tam.

V ŽIREH je tamkajšnje podjetje ALPINA lansko leto izvozilo za sedemnajst milijonov dolarjev obutve. Tako je postal najuspešnejše podjetje škofjeloške občine.

OB PROSLAVI 75-letnice prve slovenske gimnazije, ki jo je začel ljubljanski škof Jeglič, smo pisali v decembrski številki. Res pomembna obletnica in prav je, da ni šla mimo. No, vsaj popolnoma ne, kajti ljubljanski nadškof Šuštar je moral v "Družini" žalostno ugo-

Rojaki v CANBERRI in okolici!

Obrnite se na nas za vsakovrstna avtokleparska dela, avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

TOWING SERVICE — 24 UR DNEVNO!

A. & A. SMASH REPAIRS

20 KEMBLA ST., FYSHWICK, A.C.T.

Telefon delavnice 80 6106, na domu 88 6263

Priporoča se rojak JADRAN BOŽIČ

toviti: " . . . O tej obletnici ni pisalo naše časopisje, ni informirala naša televizija, ne radio . . ." Ustanova, tako velikega pomena za slovenski narod, je bila pač ideja škofa in delo slovenske Cerkve, po končani vojni pa je tudi rdeči režim pritrdir okupatorjevemu odlokmu in zavoda ni pustil več zaživeti. Zato zdaj niti omembe . . .

DOMA zadnje čase raste vse večje nezadovoljstvo, malodušje, predvsem pa dvomi v Kardeljev samoupravni sistem. Cene se iz dneva v dan dvigajo, oblasti pa ne dovoljujejo zvišanja osebnih dohodkov za toliko, kot rastejo cene. Rešitev problema vidijo v tem, da osebni dohodki ne bodo več padali, a delavci naj bi več in boljše delali. Če bodo obvezljivi sedanji predpisi za oblikovanje cen po stroških, bo samo še večja zmeda. Danes so v Jugoslaviji brezalkoholne pijače dražje za polovico, predelano sadje za 100 odsto, rezervni avtomobilski deli za 200 odsto itd. Letošnji izvoz bo manjši od lanskoletnega, ker je roba doma dražja kot pa je v tujini.

Novo mesto

DOBRI IN "DOBRI" KRISTJANI

BRAL sem, da so v starih judovskih zapiskih našli molitev nekega farizeja. Kar lep dodatek je temu, kar je farizej govoril Bogu v naši evangelijski zgodbi. Takole se glasi: "Gospod, če bi bilo na svetu petdeset pravičnih, sva med njimi tudi jaz in moj sin; če bi bilo na svetu štirideset pravičnih, sva med njimi tudi jaz in moj sin; . . . če bi bilo na svetu deset pravičnih, sva med njimi tudi jaz in moj sin; če bi bila na svetu le dva pravična, sva to jaz in moj sin; in če je na svetu eden pravičen, sem to jaz . . ."

Vsekakor so farizeji med judovskim narodom veljali za dobre in poštene ljudi. Bili so bogaboječi; vse bolj kot mi so se bali grešnih prestopkov in so do potankosti hoteli vršiti številne verske zapovedi. Trikrat na dan so šli v tempelj molit — kdo od nas obišče cerkev vsaj enkrat dnevno? Postili so se — mi smo post že tako poenostavili, da ga je komaj kaj ostalo. Darovali so desetino za tempelj — nam pa je že skromen odstotek v dar cerkvi preveč in odveč . . .

Kaj se nam ne zdi čudno, da je po vsem tem ravno farizeje Jezus tako napadal? Ob vsaki priliki jih je žigosal pred ljudstvom in jih imenoval "pobeljene grobove", ki se na zunaj kažejo pravični, v notranjosti pa so polni hinavščine in krivic.

Evangelij :

ODPUŠČA SKESANEMU GREŠNIKU
18, 9—14).

Iz svetega evangelija po Luku.

Tisti čas je povedal Jezus to nekaterim, ki so zaupali vase, da so vični, in so druge zaničevali: „Dvaka veka sta šla v tempelj molit, eden in drugi cestninar. Farizej se je učil, da je sam pri sebi tako molil: ,Boži, hvalim te, da nisem kakor drugi!“

(Drawing by Annie Valloton in the Good News Bible)

Kristus je pač videl v srca. Farizeji so bili poseljena zunanjost verskih postav. On pa je tako zelo zavračal zgolj zunanje izvrševanje postave, brez duha in iskrenosti. Posebno še, če je pri vsem tem človek prepričan, da je boljši od drugih in velja zato za boljšega tudi v božjih očeh. Farizejski nauk je bil, da imajo zaradi svojih javnih dobrih del pravico do božjega plačila: Bog jim mora vse povrniti, povračilo za svojo zvestobo od Boga lahko enostavno terjajo.

Kristusov nauk pa je bil vse drugo kot ta farizejska nadutost. Kristus je učil, da je Bog naš dobar Oče, ki nam prostovoljno, v svoji Očetovski ljubezni do nas, deli svoje dobrote. Njegove naklonjenosti si ne moremo zasluziti z nobenim dejanjem. Da nam povračuje za zvesto službo, je njegova svobodna odločitev, ki je ni mogoče izsiliti. Kar pa Bog pri vsem tem od nas pričakuje, je naša skromnost in ponižnost. Še ko zares vse storimo, kar nam je zapovedal — toda kdo more to v svoji človeški slabosti?! — moramo končno priznati, da smo le "ubogi hlapci".

Za iskrenega kristjana se res ne spodobi, da se ponaša s svojimi storitvami. Kako čudovit zgled imamo v Jezusovi Materi Mariji, ki je v svoji vdanosti Bogu res vse storila, na koncu pa ponižno izrekla: "Glej, 'dekla sem Gospodova . . .' Ker je ponižno verovala, ji je Bog storil velike reči. V svojem slavospevu je pred Eliza-

Bažja beseda

roparji, krivičniki, prešuštniki, ali tudi kakor ta cestnin; postim se dvakrat v tednu, desetino dajem od vsega, kar dobivam.' Cestnin pa je stal od daleč in še oči ni hotel povzdigniti proti nebu, ampak se je trkal na prsi in govoril: 'Bog, bodi milostljiv meni grešniku!' Povem vam: Ta je šel opravičen na svoj dom, oni pa ne; zakaj vsak, kdor se povišuje, bo ponižan in, kdor se ponižuje, bo povisan.'

pa mnogi ne gredo, da bi si iskreno privzeli tudi namen in pomen zakramenta sprave. Bistvo spovedi vsekakor ni v tem, da "se opravi", da je o praznikih za mano, pa če smo zato po njej kaj boljši ali nič. Prav vsak zakrament sprave nas bi moral napraviti boljše, bolj božje, manj grešne. Če za spoved ni pravega smisla, potem bo res držalo, kar je ob neki priliki povedal "dober" krščanski možakar: "Velika noč bi bila kaj prijetna, če bi spoved ne bila velikonočna dolžnost . . ." Tudi temu spoved očitno ni veljala za znak božje ljubezni in nujno zadevo naše duhovne rasti.

Dve skupini vernikov sta pred spovednico: eni, ki se pripravi jo, in drugi, ki samo oправijo.

Temeljita priprava za zakrament sprave pozna več stopenj: najprej mora človek vase, da v zrcalu vesti pregleda svoje življenje in spozna svoja dobra ter grešna dejanja. To spoznanje ga privede do odkritega obžalovanja nad svojimi žalitvami Boga in soljadi. V duši se porodi tudi sklep poboljšanja. S trdnim namenom za bodoči boj grehu se nato spove svojih prestopkov in dobi božje zagotovilo: "Tvoji grehi so ti odpuščeni! . . ." Za svojo preteklo malomarnost in slabosti bo skesan grešnik zadoščeval s primerno pokoro.

Druga skupina vernikov pa spoved samo opravi, smo rekli. Brez večjega razmišljanja o svojem življenju in brez iskrenega kesanja se spovedo nekaterih grehov, ki so jim na jeziku pri sleherni spovedi. In kar prepričani so, da so pred Bogom očiščeni vsake krivde. Izpolnili so svojo velikonočno dolžnost, zdaj se vračajo v vsakdanje življenje, ki ga nadaljujejo po svojih starih navadah. Nobene spremembe ne bo: postni čas in povelikonočni sta si v življenju tega kristjana za las podobna. Na taki podlagi res nobena spoved, tudi velikonočna, ne more delati čudežev. Človekove notranjosti se je komaj dotaknila, kako naj potolaži, napolni z božjim mirom in dvigne iz grešnih nižav? . . .

H kateri skupini spadaš? Je tudi tebi prejem velikonočnega zakramenta sprave samo v breme? Ali pa v ponižno veselje, da je Bog videl two dobro voljo ter ti v svojem božjem usmiljenju ponudil roko v odpuščanje in pomoč? . . .

beto Marija v vsej ponižnosti že povedala to, kar je kasneje njen Sin Jezus s svojim naukom učil.

Prav zato, ker smo v vsem odvisni od božjega usmiljenja, nimamo nikake pravice druge obsojati, jih presojati ter jih naštrevati napake in duhovno uboštvo. Pred Bogom smo prav vsi siromaki — le "po njegovi milosti smo to, kar smo". In vendar tako hitro vidimo napake na bližnjemu, pred svojim pragom pa kar pozabimo pometati. Koliko zunanjosti je tudi v našem verskem življenju — v prepričanju, da smo boljši od drugih, zato pa naj nas bi čakalo tudi večje plačilo. Marsikdo bo enkrat silno razočaran, kakor je moral biti končno tudi farizej v Kristusovi zgodbi. Kajti cestnin "je šel opravičen na svoj dom", farizeju pa Bog ni odpustil. V svoji slepoti niti ni videl in niti ne bi verjel, da je v božjih očeh grešnik, potreben kesanja in božjega usmiljenja. In ker ni priznal krivde, mu Bog ni mogel kaj oprostiti.

Ali niso tudi med nami taki kristjani, v katerih je vse jasno in gladko: šablonsko izpraševanje vesti jim enostavno ne odkrije ničesar, kar bi bilo vredno priznanja in kesanja . . .

Velikonočni prazniki se bližajo: pred spovednico bodo vrste pogosteje ter daljše. Mnogi čutijo v sebi nekako krščansko dolžnost, da opravijo velikonočno spoved. To navado so ohrnali še iz mladosti, prav od otroške dobe. Globlje

adelaide odmevi

P. Janez Tretjak O.F.M.,
32 Holden Street,
HINDMARSH, S.A. 5007
Telefon: (08) 46 5733

ODMEV božičnih pesmi se še ni izgubil v naših ušesih in srihih, pa smo že stopili v postni čas. Od zadnjih MISLI se v našem verskem središču ni zgodilo kaj posebnega, razen vsakdanjih novosti, ki smo jih že vajeni. Nekaj dogodkov pa le moram omeniti.

Dne 15. februarja smo imeli mladinsko mašo za srečen začetek šolskega in veroučnega leta. Kako lepo je bilo videti prezbiterij naše cerkve, kjer je bilo toliko mladih fantov in deklet. Lahko bi rekel tudi jaz, kot se je izrazil eden Slovencev po maši: "Nisem še videl toliko mladine v tej cerkvi in s tako lepim sodelovanjem!" Mašo je oblikovala mladina in mladi so poleg petja tudi brali. V to so vložili veliko truda, zahvalo pa je treba izreči še staršem, ki so otrokom doma pomagali pri vajah v branju. Gospod Šterbenc pa je za to priliko s svojim umetniškim čutom in ljubeznijo do glasbe tudi lepo pripravil mladinski zbor.

Torej imamo lepe obete. Mladina je vsekakor staršem in nam vsem v ponos ter garancijo, da bo slovenski rod v Južni Avstraliji ostal zvest lepim slovenskim običajem.

Preteklo nedeljo pa je mladina prodajala pecivo, kavo in čaj, spretno in z ljubeznivim nasmehom, da ponudbe nihče ni mogel odreči. Pobudo sta dali Dodičeva Sonja in Zagorčeva Ingrid. In kam z izkupičkom? Imeti hočejo pustno razvedrilo in nekaj je treba nabratiti, da bo lepše. Škoda, da nas stare ne povabijo medse! Pa morda bo kdaj prišlo tudi do tega. Vsekakor jim vsi iz srca želimo dobre zabave in veliko uspeha.

Naj tu omenim, da bo naša mladina — kot upamo — še ta mesec dobila lastni prostor, ki že dobiva na cerkvenem dvorišču svojo obliko. Potrebujejo ga, kjer se bodo lahko nemoteno zbirali, pripravljali za razne nastope in imeli tudi svoj zabavni kotiček.

Glede verouka smo morali napraviti malo sprememb. Starši pravijo, da v soboto zjutraj težko pripeljejo otroke, ki imajo takrat svoje šolske in izvenšolske obveznosti. Zato je pouk prestavljen za vse, ki so že bili pri prvem obhajilu in birmi, na popoldanske ure. Dve skupini imamo, od tretje do četrte ure. Mlajše poučuje Rantova Helena, starejše pater. Ob sredah zvečer imajo verouk prvoobhajanci (od sedmih do osmih). Verouk mladincev pa bo vselej po dogovoru z mladino.

Starši, dokažite bodočim rodovom, da naš čas ni pozabil na dušo in srčno kulturo! Zato redno pošiljajte svoje otroke k verouku.

Mladina, od vas ne pričakujemo le temeljite izobrazbe, ampak tudi močnih značajev. Kovali jih boste v globokem spoznavanju Boga, večnosti in svoje duše pri verouku. Kdor vere temeljito ne pozna, je ne zna ceniti, se nanjo ne more trdno opreti, ne zna iz nje živeti.

Razpored svetih maš v našem verskem središču je nespremenjen: ob delavnikih ob sedmih zvečer (razen srede, ko je pevska vaja mladinskega zbora in je maša že ob pol sedmih). Ob nedeljah sta maš ob 9.30 dopoldne in popoldne ob petih. Zapovedani prazniki imajo večerno mašo ob sedmih.

Sveto spoved lahko opravite pred vsako sveto mašo. Seveda je spovednik na razpolago tudi izven tega časa (razen torka in petka dopoldne, ko obiskuje šolo angleščine).

Kot že omenjeno, ima mladinski pevski zbor vaje vsako sredo zvečer. Vabimo vse mlade, ki radi pojeno, da se pridružijo zboru.

Prvi petek — dan posebnega zadoščevanja božjemu Sreu. Med sveto mašo kratko premišljevanje, po maši litanijske Srca Jezusovega in posvetitev.

Naš vneti organist J. Šterbenc s cerkvenim pevskim zborom. Vseh pevcev žal ni na sliki.

Prva sobota — pridružite se Cerkvi, ki skuša s obhajanjem prvih sobot zadoščevati brezmadežni Materi Mariji. Po maši litanije in posvetitev Srcu Marijinemu.

"Polnočni zvon z visokih lin krepko zaklenkal je, potihnil glas je violin, strunar odbrenkal je . ." Nekdaj je v pustno vrvenje udaril polnočni zvon in treznil razgretje veseljake do pepelničnega jutra. Koledarski čas se sicer res v trenutku prevesi iz pusta v post. človek pa ni zmogen takoj hitrega preobrata. V človeku neprestano brni življenjska razposajenost, sladostrastje in objest. Za trenutek nas včasih pretrese kak življenjski polom, potem pa zopet steče vse po starem. — Morda pa nas je le zagrabilo pepelnično opozorilo: Prah si! Samo prah! . . .

Ta klic slišimo v postu znova in znova. Ne vabi nas k nakupu ob sezonski razprodaji, tudi ne na letovanje s paketom uslug, temveč k naši notranji prenovi. Popolnejši moramo postajati sicer vse življenje, saj nas k temu silita že v naših globinah zakoreninjena nezadovoljnost s samim seboj in nenasitna želja po sreči. Vendar je čas od pepelnične srede do velike noči kot nalašč za sprekovanje naših src.

Skozi ves postni čas bodo pri nas postne pobožnosti ob petkih in sobotah. Vsak petek v postu bomo pred

mašo spremljali Jezusa na njegovem križevem potu. Pri njem naj bi se naučili nositi vsak svoj križ s potrežljivostjo in vdanostjo v božjo voljo. Ob sobotah pa bo po večerni maši skupni rožni venec. Molitev žalostnega dela nam živo postavlja pred oči dramo Kristusovega trpljenja.

Božji grob! Kako ga bomo letos uredili? Zadeva je že v teku, okrašenje pa nas še čaka. Vsekakor bi za nas vse umorjeni Jezus zaslужil cvetko tudi iz tvoje roke . . .

Bolniki. Že delj časa se zdravi v Royal Hospital-u Aleksander Žakelj. Priporočamo v molitev njega in ostale bolnike, katerih imen ne vemo.

V zadnji številki MISLI je imel tiskarski škart svoje prste pri poročilu smrti Andreja Islerja. Iz priimka je napravil Eisler, letnico rojstva (1966) pa je premaknil za deset let nazaj. Prosim oproščenja!

Upam, da adelaide in okoliški rojaki poslušajo slovensko radijsko oddajo na 5 EBIFM. Naj povem, da je oddaja enkrat na mesec v priredbi našega verskega središča. Poslušate nas lahko vsako drugo sredo v mesecu od osmih do pol devetih zvečer.

P. JANEZ

Ali je petek izgubil svoj smisel, ker ni več zapovedano zdržati se mesnih jedi?

Nikakor!

Ptek je slej ko prej spominski dan odrešilne smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Jezus se je iz ljubezni za nas daroval in nas osvobodil greha, da smo v prijateljstvu z Bogom.

Kaj storimo?

Ali smo voljni, da to ljubezen sprejmemo in postane v nas učinkovita?

Kako se mu hočemo zahvaliti za njegovo odrešilno delo?

Pobude naj bi pripomogle k temu, da OBHAJAMO PETEK kot DAN SPOMINA IN ZAHVALE za odrešujočo Kristusovo ljubezen.

*Dajmo
petku
smisel!*

Začeti dan in ga zaključiti s kratkim razmislekom pred Bogom.

V družini (zopet) skupno moliti (pri jedi, zvečer).

Zavestno se boriti proti kakšni značajni napaki.

Imeti posluh za bližnjega.

— iti mu naproti, poslušati ga, priznati ga, mu pomagati, — bolnika obiskati,

— vzeti si čas za obisk, ki bi bil že zdavnaj nujen.

Paziti na boljši način občevanja doma in izven hiše.

Breme dneva zavestno postaviti pod križ.

Poizvedeti za naloge v župnijski skupnosti in prispevati, da boda izpolnjene.

.....

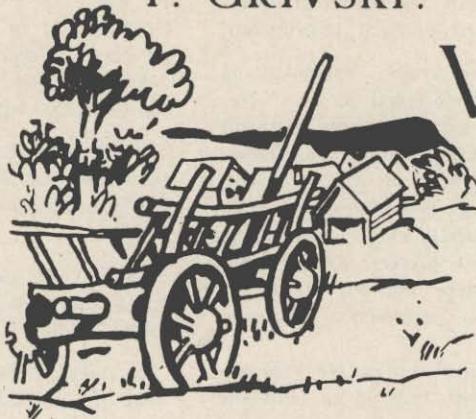
NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU

TISKOVNEMU SKLADU:

\$40.— Peter Kern; \$24.— Frančiška Butinar; \$15.— Matilda Klement, Karel Štrancar, Mario Maršič, Franc Janežič, Rado Škofic, Jože Potočnik, Elizabeth Pukl; \$14.— Zlata Arhar; \$11.— Jože Horvat; \$10.— Olga Zlatar, Anton Bogovič, Justi Mrak, Ivan Cetin, Janez Rotar, N. B. Oman; \$9.— Marija Leben; \$7.— Matt Čestnik, Anton Kristan, Jože Turk, Andrej Udovič; \$6.— Rudi Drčar, Frančiška Mukavec, Janez Marinič, Tinka Urh, Štefan Žalik, Jože Težak, Mirko Ogrizek, Jože Krušec, Alojz Golja, Andrej Pirc, Tereza Ilijas; \$5.75 Ivan Kovačič; \$5.50 Ivan Stanjko; \$5.— Marija Spernjak, Jože Mohorko, N. N., Jože Podboj, Andrej Fistrič, Andrej Grlj, Ivan Kovačič, Sofia Krojs, Mario Kranjc, Ivan Mohar, Ida Migliacci, Miloš Abram, Antonija Šabec, Ernest Rutar, Jože Sok, Ana Kustec, Jože Brožič, Janez Turk, Ignac Kalister, Ludvik Tušek, Vinko Tomazin, Eva Wajon, Jakob Božič, Simon Kropič, Štefan Boelckey, Anica Sivec, Ivanka Ban, Frances Mulay, Ivan Paušič, Viktor Matičič, Ivan Kavčič, Paula Cecko, Roža Franco, Jože Barbš, Roman Zrim, Venceslav Ipavec, Marija Slokar, Janez Robar, Frank Valher, V. A. Dajko, Alojz Ličen, Vinko Prinčič, Justina Hinrichsen, Irena Renko, Ana Dranginis, Dragica Babič, Julij Bajt, Karolina Čargo, John Erpič, Alojz Žagar, Ivan Nadoh, Anica Dominko, Ida Zorich, Nada Lauko, Jože Žužek, Frank Wagner, Petrina Pavlič, Maks Furlan, Jože Košorok, Herman Šarkan, Stane Furlan; \$3.— Karel Mezgec, Leopold Miller, Ivanka Špilar, Marija Catana, Štefaniča Markuža, Anton Kociper, Franc Horvat, Darko Stanič, Franc Ižanc; \$2.55 John Mihič; \$2.50 Edi Zakšek; \$2.— Marija Kos, Edvard Persič, Alojz Rezelj, Ivan Strucell, Marija Velišek, Albin Drašček, Adriana Stepančič, Gottfried Hofmann, Adam Klančič, Janez Jernejčič, Neva Kastelic, Ivanka Žabkar, Franc Murko, Franc Matjašič, Alojzija Kuhar, Marija Telich,

F. GRIVŠKI:

V O Z N I K I P O V E S T

(18)

Polir se je tresel, Bliskoma se je pognal v jamo. «Zakaj si mi ubil sina!» je kriknil in se zakadil v starca. Fortunat je zarjul in se zaletel v steber. Kot bi trenil, je zagrmelo v jami. Podporniki so se vdali; kamenje se je usulo s strašanskim hruščem.

Pod noč so izkopali obe trupli. Bili sta obe zmečkani, da so ljudje z grozo bežali v vas.

Zvonilo je trikrat. Prvi je zajokal mali zvon za Nejčka, vdrugič in tretjič je odpel za starega očeta Fortunata in za polirja, ki je v mrtvašnici ležal poleg mrtvega sinčka. Vsa dolina je v nemu grozi trepetala še več dni po pogrebu.

Kmalu potem je bila cesta dograjena in delo ustavljeneno. Ludvik se je z Elzo odpeljal iz vasi z inženirjem, ki je kupil hišo in posestvo. Odpeljali so tudi vse stroje in orodje. Peščene votline so kakor vdrte mrtvaške lobanje ostale zapušcene. Nihče si ni upal mimo. Le Erna je hodila zvečer plakat med groblje. Dvakrat je srečala nad jamami tudi Gregorja. Zajavkal je, se divje zasmejal in izginil v gmajni.

Polja cvetejo

Zima se je tisto leto začela že zelo zgodaj. Za vahti se je razvezala burja, ki je podila mrzle deževne kaplje po dolini. Le za par dni je prenehal veter, da so lahko popravili grobove na žegnu. Fantje so z vozom pripeljali težak kamen izpred Fortunatove bajte in ga postavili med grobova, kjer sta bila pokopana Fortunat in Nejček. Kamnarji so vklesali na kamen obe imeni in velik križ na sredi.

Dekleta so pletla vence iz pušpana in belih mrtvaških rož. Vsi grobovi so bili okrašeni, samo polirjev grob v kotu ob zidu je bil zapuščen. Na predvečer, ko je veter piskal med križi, je Tilka v temi nesla skrivaj na pokopališče majhen venec in ga položila na polirjev grob. Hitro je odhitela s pokopališča, da bi je kdo ne srečal.

Doma je mati pekla koruzne hlebčke. Za reveže, ki so hodili vahčat. Belega kruha že dolgo ni bilo pri hiši. Slabe

letine in izgubljen zaslužek so se poznali. Garali sta mati in Tilka, gospodarja Gregorja so pa zadnji dogodki polnoma strli. Postal je zamišljen in čudaški. Blodil je s povešeno glavo po gmajni, ne da bi prijel za delo. Še najrajši je s prsti grebel po zemlji v vrtu in ves čas mrmlal nerazumljive besede. Vaščani so dejali, da se mu je omračilo. Videli so ga, kako še je vzpenjal na skale in poganjal z obema rokama, mahaje po zraku. Odkar je podsulo polirja, je bil še posebno razvožen. Z nogo je brcal in venomer ponavljal: «Daj ga! Sproži! Bumf!» Nato se je zarežal, potem pa zajokal. Vidno je hujšal in sivel. Ženski je oče silno skrbel. Čuvali sta ga in naprošili Petrove otroke, da so hodili za njim. Janez pa je pomagal na polju in pri košnji.

Tilka je shujšala, da sta ji štrleli ličnici na obrazu, ki je izgubil prejšnjo svežost in dobil globoke zareze ob rjavih pegastih licih. Nič več se ni ogledovala v zrcalu. Z materjo sta hodili izmenoma k maši in dolgo molili v cerkvi. Organist je nekajkrat povabil Tilko na kor, pa se je vedno izgovorila, da ne more priti. Pevke so jo zbadale s tercijalko. Dekle je molčalo in parkrat plačalo mašo za rajnim polirjem. Na nobeno zbadljivo besedo ni odgovarjala, trpela je zase kot prava spokornica.

Tiste dni pred vahti je Petrov Janez dobil spet pismo, ki ga je po dolgem času pisal Niko. Samo naslov je pokazal Tilki in čuden pečat: dve roki navzkriž in v sredi križ. Podobna pisma je pošiljal Tilkin brat, ki je bil medtem postal gvardijan v samostanu. Vsebina pisma je ostala za Tilko tajna. Kar nič ni več siliha, naj ji Janez pove, kaj je bilo napisanega; zanjo je odmiral ves svet. Mati je postala suhljata, da ji je opletala obleka. Skrb in težko delo sta jo upognila. Kot zlomljena šiba se je majala po hiši in sklanjala v njive. Samo misel na sina jo je držala pokoncu.

Na vse svete zvečer so zvonili zvonovi. Mrzel veter z dežjem je jokal nad grobovi. Ljudje so se hitro vrnili s pokopališča. Nobena sveča ni gorela, ker je vsako takoj ugasnila burja. Po hišah so pekli kostanj, pili mošt in molili vse tri rožne vence za drage rajne. Zvonarji so nabrali turšičnih hlebov in srebalni iz bariglice. Na pokopališču so zaslišali zategnjen glas. Na velikem nagrobnem kamnu so našli Gregorja. Sedel je obrnjen na Fortunatov grob, trgal venec in metal mokre rože proti polirjevemu grobu.

«Fortunat, daj! Vrzi, trešči! Ubij polirja, hudirja!»

Prijeli so ga in ga hoteli odpeljati domov. Z vso silo se je branil in klical župnika ter žandarje. Niso ga mogli premakniti mimo župnišča. Zaletaval se je v vrata, da je kuharica vsa prestrašena prišla v vežo. Za njo je v copatah s svečo v rokah pridrsal župnik. Jezno je odklenil vežna vrata in zavpil v noč:

«Vsaj nocoj, imejte pamet, pijanci nemarni!»

Iz teme se je pognal Gregor in treščil v vežo.

«Odvezo daj, prekrižaj, požegnaj!» Franca je preplasena stekla v kuhinjo in prinesla blagoslovljeno vodo.

Župnik je uvidel položaj in sočutno prigoval Gregorju, naj se pomiri. Ta pa je padel na kolena in z dvignje-

Jurij Tomažič, Alojz Jereb, Alojz Filipič; \$1.— Ivanka Hrvatin, Veronika Seljak, Anton Iskra, Jože Bole, Miha Matkovič, Mira Urbanč, Anton Skok, Fani Šajn, Ivan Burlovič, Anton Novak, N. N., Vinka Markovski, Anton Ferfila, Bernard Zidar, John Porok, Albina Zitterschlager, Franc Pavlovič, Ignac Feldin, Milan Kropej, Maria Piotrowski, Marija Oržem, Vilko Žumer.

NAŠIM POSINOVLJENIM MISIJONARJEM, TOGO, AFRIKA:

\$2.00.— N. N. (Melbourne); \$100.— N. N. (Sydney) za lačne; \$83.21 Cerkvena nabirka praznika Gosp. razglašenja v Sydneu; \$80.— Ciril Škofic; \$25.— Tinka Urh; \$20.— Roman Ursič, Antonija Stojkovič; \$15.70 Alojz Žagar; \$15.— Franc Danev, Jože Penca; \$10.— Jože Krušec, Anton Bavdek (za lačne), Nada Slavec, Josephine Braletitch, Jože Barbiš; \$5.— Marija Peršič, Viktor Matičič; \$3.— Olga Kampuš (za lačne); \$2.50 Antonija Glušič.

MOHORJEVKE 1981

so na razpolago!
CELOVŠKE

KOLEDAR za leto 1981 — poleg koledarskega dela tudi kaj pestre vsebine.

PREKLETA KRI in pa **JERČEVI GALJOTI** sta knjigi izpod peresa pokojnega Karla Mauserja, izdani v okviru njegovih zbranih spisov.

MED BREGOVI je knjiga, ki jo je napisal Vlado Firm.

Celotna zbirka štirih knjig ima letos ceno \$14.— (Poština posebej!)

GORIŠKE

KOLEDAR za leto 1981 s stranmi zanimive vsebine.

REDNIK (prvi del) in **SIN** (drugi del), spisal Jan Dobraczynski, iz poljsčine prevedel prof. France Vodnik.

ZEMLJAKI, spisal Stanko Janežič.

Cena letosnjih Goriških mohorjevk je \$15.— Poština ni vključena!

**Veliko zlo sveta
ni revščina tistih,
ki nimajo nič,
temveč
brezvestnost
tistih, ki imajo
vsega dovolj**

**SKLAD ZA VIETNAMSKE
BEGUNCE:**

\$100.— Franc Rolič; \$30.— N. N. (S.A.); \$20.— Antonija Stojkovič, druž. Slavko Jernejčič Melbourne (namesto božičnih kart prijateljem in znancem), Kristina Zrim; \$15.— Jože Penca; \$10.— Ivanka Študent, N. N., Rajko Jager (božični dar lačnim), Vinko Jager (božični dar lačnim), Anton Kristan, Ivan Kovačič v Adel. (namesto cvetja na grob po-knjemu znancu), Andrej Pirc; \$8.08 družina Anton Iskra; \$5.— Jože Ob-lak, Mrs. Mrčun, Alojzija Cvetko, Bert Pribac, družina Boelckey, Alojz Gašperič, Marija Telich, Mario Vi-hetič, Ivan Šuštarič, Marija Jurševič, Peter Šarkan, Anton Bogovič, Viktor Matičič, Anica Dominko.

MATERI TEREZIJI

V INDIJO:

\$5.— Janez Primožič.

ZA POMOČ CERKVI

V NOVI GORICI:

\$20.— Roman Uršič.

ZA BARAGOV POSTOPEK:

\$5.— Alojzija Cvetko.

Dobrotnikom Bog povrni!

nimi rokami prosil odveze. «Jaz sem ubil polirja! Bumf! Odvezo, odvezo!»

Skušali so ga spraviti iz župnišča, pa ga niso mogli:

Šele ko ga je župnik prekrižal in pokropil z žagnano vodo, se je dal pregoroviti. Dva moška sta ga peljala domov. Ves premočen se je zaril v posteljo in stokal.

Ko so po hišah kuhalo tropinovec, so si pripovedovali različne stvari. Večina je trdila, da je Gregorja obsedel hudič in da ima hude reči na vesti. Nekateri so nasvetovali pijavke, da bi mu izsesale pregrešno kri, drugi so nagovar-jali domače, naj ga oddajo v umobolnico. Ker res ni kazalo drugače, sta Petrov Janez in Tilka odpeljala očeta v mesto. Mati je krčevito jokala. Gregor pa je topo gledal predse in se nič ni branil, ko so ga spravili na voz. Konja sta potegnila. V tem trenutku je bolnik skočil na voz pokoncu. Obraz mu je zažarel, zakrilil je z rokami in kljal: «Hi, hot! Spet vozimo! Bumf!» Na cesti se je umiril. Zadovoljno se je smehljal in natezal z rokami, kakor da drži v njih vajeti.

Oddala sta ga v pisarni. Začudeno sta pogledala go-spoda, ki je pisal pri mizi.

«Ime in priimek; rojstna vas!»

Obstal je s pisanjem. Obrnil se je k došlecom ter jih motril.

«Pa vendar niste vi tisti vozniki?»

«Bili smo!» je pritrdil Janez.

Vstal je in jima ponudil roko. «Nisem vas prepoznal. Jaz sem Berto, tisti tolmač, ki je hodil s polirjem k Ludviku. Veste, kaj je z Ludvikom in Elzo?»

«Nič ne vemo.»

«Žile si je prerezal pred mesecem in izkrvavel. Vse je zapravil, bahač pijani.»

«In Elza?» je vprašala Tilka.

«Pokazal jo bom! Pri nas je že tri tedne. To vam je nora, da se človeku smili!» Pozvonil je, poklical strežnika in mu velel, naj pripelje Elzo. Gregorja je peljal k zdravniku, ki ga je izpraševal v sosednji sobi. Vrata so se odprla. Strežnik je pripeljal za roko suho ženšče, oblečeno v dolgo progasto haljo. Nosila je razmršene lase in blodno gledala okrog.

(Dalje prih.)

Znamenita
Ptujska gora

izpod

sydneyjskih stolpov

POSTNI IN VELIKONOČNI SPORED je pri Sv. Rafaelu naslednji: Vse postne srede je ob sedmih zvečer sveta maša s pripravo na veliko noč. Pol ure pred začetkom je prilika za velikonočno spoved.

Na soboto pred cvetno nedeljo ob desetih dopoldne bomo na cerkvenem dvorišču delali butarice. Kdor se nam želi pridružiti, je dobrodošel!

CVETNA NEDELJA, 12. aprila, ob osmi uri zjutraj tih sveta maša. Ob 9.30 bo na cerkvenem dvorišču blagoslov butaric in zelenja, nato procesija v cerkev k sveti maši. Med mašo branje pasijona po svetem Matetu.

VELIKA SREDA, 15. aprila, ob sedmih zvečer sveta maša s pripravo na veliko noč.

VELIKI ČETRTEK, 16. aprila, ob sedmih zvečer sveta maša v spomin zadnje večerje in postavite Rešnjega Telesa ter mašniškega posvečenja. Sledi prenos Najsvetejšega v "ječo", nato češenje Najsvetejšega.

VELIKI PETEK, 17. aprila, ob treh popoldan, opravilo tega dne, ki nas spominja kalvarijske žrtve: branje trpljenja Jezusovega, češenje križa in obhajilo. Sledi prenos Najsvetejšega v božji grob. Ob sedmih zvečer imamo križev pot s petjem, nato češenje Jezusa v božjem grobu. (Opravilo v Leichhardtu letos odpade.)

VELIKA SOBOTA, 18. aprila. Najsvetejše v božjem grobu bo izpostavljen ves dan z začetkom ob deveti uri zjutraj. Jezus nas vabi: "Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil." — Blagoslov jedil bo dvakrat: ob dveh in ob petih. Obakrat bo tudi kratko češenje Jezusa v božjem grobu. — Začetek obredov velikonočne vigilije bo ob sedmih zvečer. Najprej bo blagoslov ognja, velikonočne sveče, velikonočnih oznanil, blagoslov krstne vode in obnovitev krstnih obljud. Sledi slovesno maša velikonočne vigilije. Po maši slovesno vstajenje, procesija z Najsvetejšim, zahvalna pesem in blagoslov.

VELIKONOČNA NEDELJA, 19. aprila: ob osmih zjutraj sveta maša z ljudskim petjem. Ob 9.30 glavna služba božja z zborovim petjem. Ob enajstih dopoldan je pozna sveta maša s petjem mladinskega zборa.

VELIKONOČNI PONEDELJEK, 20. aprila, ob 9.30 praznična sv. maša z ljudskim petjem velikonočnih pesmi.

Fr. Valerian Jenko O.F.M.,

**St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands,
N.S.W. 2160 (Vhod v duhovniško
pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147**

**Slovenske sestre — frančiškanke
Brezmadežne, St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands,
N.S.W. 2160, Telefon kot zgoraj.**

ZAKRAMENT SPRAVE lahko prejmete kadar koli v postnem času pol ure pred službo božjo ob nedeljah in delavnikih. Na cvetno nedeljo, veliko sredo, četrtek, petek in soboto bo spovedovanje že eno uro pred začetkom službe božje, na veliko soboto pa tudi po blagoslovu jedi. Na velikonočno nedeljo bo spovedovanje samo pred osmo mašo. Vse rojake prosimo, naj pravočasno prejmejo zakrament sprave, ne tik pred prazniki (posebno tisti, ki redno obiskujejo našo cerkev). Pri tem pazimo, da ne bo samo gola formalnost iz navade. Naj ne bo nikogar, ki bi spoved opustil! Doba za izvršitev velikonočne dolžnosti je ves postni čas in velikonočni čas, ki traja do praznika Sv. Trojice (letos 14. junija).

WOLLONGONG ima redno mesečno mašo na drugo nedeljo v aprilu (12. aprila), ki je letos cvetna nedelja. Ura je običajna: ob petih popoldne. Od treh do petih je slovenska šola v stolni dvorani. Prilika za velikonočno spoved od štirih do petih. Ker sem še vedno sam, letos **ne bo** velikonočne slovenske službe božje. Naslednja maša bo šele 10. maja, ko bomo imeli tudi materinski dan.

Škofija Wollongong prireja v mesecu juniju letos **MARIJANSKI KONGRES**. Tudi novonaseljenici smo vabljeni k sodelovanju. Zato bo 14. junija naša redna junija mesečna maša odpadla, namesto nje pa bomo kot skupina dvakrat nastopali na kongresu. Na nedeljo 21. junija (ob 2.30 popoldan) bomo pri škofovi službi božji v stolnici, ko bodo somašniki s škofom duhovniki raznih narodnosti, seveda ob udeležbi svojih vernikov. Sodelovali bomo tudi z udeležbo pri procesiji naslednjo nedeljo, 28. junija, ob dveh popoldan. Prosesija se bo pričela na cerkvenem dvorišču ob stolnici in bo krenila na Market Square. Po vrnitvi k stolnici bo blagoslov z Najsvetejšim. Obakrat naj bi čimveč naših ljudi prišlo v narodnih nošah. Pri procesiji bo na čelu naše skupine bandero brezjanske Matere božje. Pri sveti maši bo eden naših rojakov imel tretjo pršnjo vernikov v slovenskem jeziku, ena narodnih noš pa bo sodelovala pri darovanjski procesiji.

Vse wollongongške rojake prosim, dajta dva dneva v juniju rezervirajo za udeležbo pri kongresu. Vsi, ki imate narodne noše, gotovo pridite v njih! Predvsem

pa vsi molimo za uspeh kongresa, katerega namen je poživiti ljubezen do nebeške Matere Marije, da bi se radi k njej zatekali in jo tudi posnemali.

CANBERRA ima redno službo božjo na tretjo nedeljo v mesecu. Aprila je to na veliko noč, 19. aprila. Bo kot običajno v cerkvi sv. Bede (vogal Nuyts in Hicks Streets, Red Hill, A.C.T.) ob šestih zvečer. Pred mašo prilika za sveto spoved. Po maši blagoslov velikonočnih jedil.

Naslednja služba božja bo istotam 17. maja. V juniju pa bo maša izjemoma že na drugo nedeljo, 14. junija.

NEWCASTLE — služba božja 29. marca, 26. aprila (bela nedelja) in 31. maja. Vselej ob šestih zvečer v Hamiltonu. Pred mašo prilika za spoved. Po maši vsakikrat običajna čajanka v dvorani.

BRISBANE ima službo božjo na velikonočno nedeljo, 19. aprila, ob 11.30 v St. Mary's, vogal Peel in Merivale Streets, South Brisbane. Verjetno bo dr. Mikula tam že za veliki teden, morda za veliko soboto popoldan. (Upam, da bo tja sam kaj bolj gotovega sporočil!) Na veliko noč ob sedmih zvečer bo maša tudi za rojake v Surfers Paradise (St. Vincent's Church).

PUSTNI PIKNIK je našemu gradbenemu fondu prisnel vsoto \$911.— Hvaležni smo vsem, ki so pomagali pri pripravah in postrežbi. Veliko peciva so nam napekle naše gospodinje — Bog povrni vsem skupaj!

PIRHOVANJE bomo imeli tudi letos na velikonočni ponedeljek, 20. aprila, v Auburn Town Hall. Začetek prireditve ob šestih zvečer, konec pa ob enajstih. Imeli bomo tudi lepe nagrade — žrebali bomo proti koncu prireditve. Srečke boste dobili po pošti. Podrobnosti bodo objavljene v velikonočni številki "Rafaela".

NAŠIH BOLNIKOV je kar dolga vrsta. Postni čas je posebno primeren, da jim nudimo krščansko ljubezen z molitvo in obiski. Šele takrat se zavemo, kakšno bogastvo je zdravje, ko nas obišče nepričakovana obiskovalka bolezen. Med bolniki je tudi naš požrtvovalni psovovodja Ludvik Klakočer. Zdaj je že nekaj tednov, kar se je vrnil iz bolnišnice, mora pa še počivati, da si utrdi zdravje. Želimo mu skorajšnje okrevanje, saj si po več kot dvajsetih letih vodstva pevskega zabora kar ne moremo predstavljati kora pri Sv. Rafaelu brez njega. Poleg njega priporočamo v molitev za zdravje še Alberto Colja, Milača Hreščaka, Milana Bariča, Marta Filipič, Henrika Marksela . . .

POKOJNJI

Na svečnico (ponedeljek 2. februarja) je v zgodnjih jutranjih urah v Lidcombe Hospital-u umrl JANEZ MIVEC. Rojen je bil 28. avgusta 1925 v Cerknici kot sin Matevža in Ivanke. Leta 1959 se je v Fairfieldu poročil z Marijo Ponikvar. Poleg nje zaposuša še sina Johna in hčerkko Marto. Pogrebno mašo smo imeli pri Sv. Rafaelu 5. februarja, pokopali pa smo pokojnika

na Pinegrove livadnem pokopališču. Pokojni Janez je bil že okrog sedem let slabega zdravja: najprej so ga zdravili za srčno bolezen, nato je zbolel še ne ledvicah in je moral po trikrat na teden prebiti po več ur v bolnišnici na dializnem aparatu. Dober teden pred smrtno so nastopile še druge komplikacije. Prejel je zakramente za bolnike in lepo pripravljen odšel v večnost.

Dne 20. februarja je v bolnišnici v Warrawongu umrl rojak SLAVKO ŽVAB. Rojen je bil v vasi Skopo na Krasu dne 7. marca 1912 kot sin Henrika in Katarine r. Čej. V Avstralijo je prišel leta 1952. Bil je zaposlen kot delovodja v železolivarni. Nazadnje je živel v Windangu. Od lanskega novembra je bolehal ter med boleznično večkrat prejel svete zakramente. Razen Milke Jazbec v Avstraliji nima sorodnikov, pač pa je nekaj tednov pred smrtno prišla sem njegova nečakinja Jadranka por. Stanko. V Trstu zaposuša pokojni brata Zorana in sestro Ludmilo por. Sabadin, v Venezueli pa sestro Duško por. Sarša. — Pogrebno mašo smo imeli v stolnici v Wollongongu v ponedeljek 23. februarja. Sledila je upepelitev v Daptu, pepel pa je bil poslan v Slavkov rojstni kraj.

Sorodniki pokojnega SLAVKA ŽVAB se iskreno zahvaljujejo vsem njegovim prijateljem in znancem za obiske v času bolezni, kakor tudi za cvetje in udeležbo pri pogrebni maši in pogrebu. Bog povrni vsem skupaj!

V sredo 25. februarja je na svojem domu v Horsley Parku umrla MARIJA DUŽNOVIČ r. VINDIŠ. Rojena je bila 6. avgusta 1928 v Zavrču pri Ptaju. Leta 1956 se je v Avstriji poročila z Matom, ki je po rodu iz Slavonskega Broda. Družina je naslednje leto prišla v Avstralijo. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi dne 2. marca, grob pa je dobila na Pinegrove livadnem pokopališču. Poleg moža zaposuša pokojnica tudi sina Branka (31 let) in hčerkko Mileno (22 let), v domovini pa še več sester in bratov.

V mesecu februarju je umrl tudi rojak STANKO LIPOVŠEK (Lipušek), ki je živel na Crystal Street, Petersham. Rojen je bil v Kanalu ob Soči leta 1913. V domovini je bil po poklicu zlatar. Pokopan je bil na pokopališču v Rookwoodu. Žal več podatkov o njem za enkrat nimam na razpolago.

O pokojni rojakinji IVANKI KOLOSOWSKI, ki je umrla v Brisbane, ste brali druge.

Vseh pokojnih se spominjajmo v svojih molitvah, sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

KRSTI

Robert Rudolf, Balgownie, N.S.W. Oče Ivan, mati Marija r. Srebnjak. Botra sta Franc in Hilda Belec, pri krstu pa sta ju zastopala Vlado in Marija Celin — Villa Maria, Wollongong, 14. decembra 1980.

David Andrej Babič, Cambridge Park, N.S.W. Oče Peter, mati Majda r. Hkavec. Botrovala sta Ivan in Dragica Taradi — Merrylands, 1. februarja 1981.

Amina Matilda Žnidaršič, Guildford, N.S.W. Oče Alfonz, mati Brigita r. Bulovec. Botrovala sta Karlo in Milena Ovijach — Merrylands, 22. februarja 1981.

Tamara Mila Letnar, Canley Vale, N.S.W. Oče Pavel, mati Janja r. Slevc. Botrovala sta Peter in Irena Jukič — Merrylands, 28. februarja 1981.

POROKE

Boris Ivan Kukovec, rojen v Sydneju, krščen v Smithfieldu, in **Kim Michelle Frnoch**, rojena v Sydneju. Priči sta bila Shane Cornell in Tanja Kukovec — Merrylands, 31. januarja 1981.

Edvard Francis Dekleva, rojen v Sydneju, krščen v Summer Hill-u, in **Lucija Laznik**, rojena in krščena

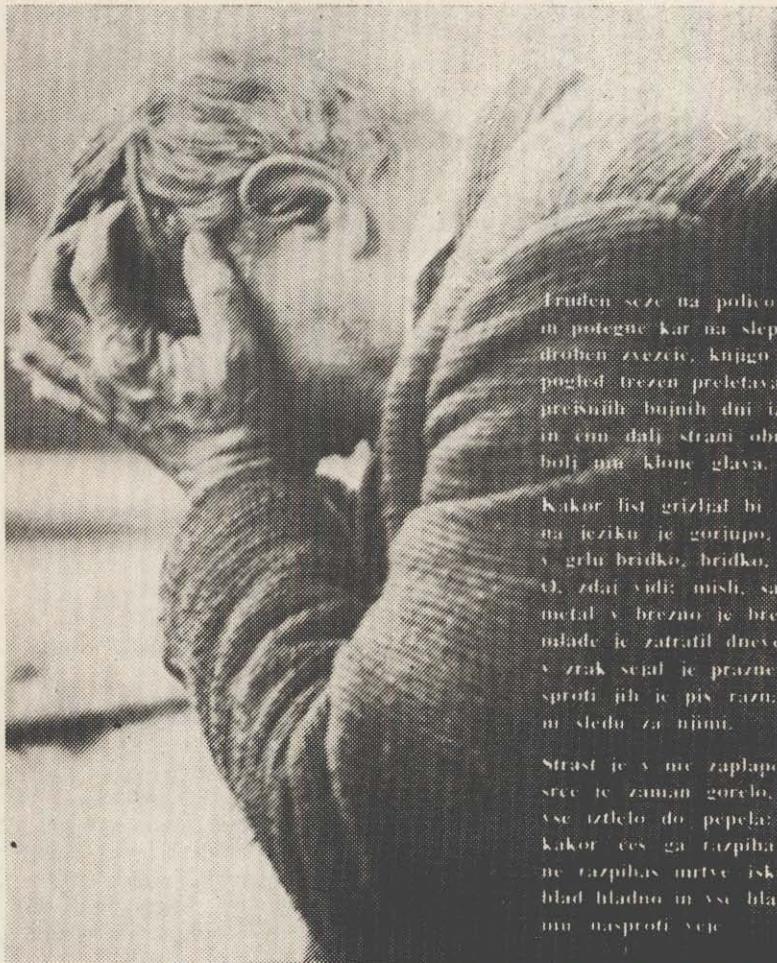
v Altamura, Italija. Priči sta bila Joško Laznik in Anica Kranjc — Merrylands, 7. februarja 1981.

Michael Bicopoulos, rojen v Sydneju in **Diana Grča**, rojena v Sydneju, krščena v East Granville. Priči sta bila Kevin in Judy Pentecost — Merrylands, 22. februarja 1981.

Štefan Šore, rojen v Dalmaciji, in **Bernardette Božič**, rojena v Sydneju, krščena v Smithfieldu. Priči sta bila Peter Šore in Marija Božič — Merrylands, 7. marca 1981.

Clinton John McAloon, Burwood, in **Helen Stanič**, Croydon. Priči sta bila Rodney MacAloon in Suzanne Mayer — St. Patrick's College Chapell, Strathfield, 7. februarja 1981.

P. VALERIJAN

Obračun

Truden seže na polico
in potegne kar na slepo
droben zvezec, knjigo pesmi:
pogled trezen preletava
preknih bujnih dni izlive,
in čim dalj strani obračna,
bolj mi klone glava.

Kakor list grizljal bi brezov,
na feziku je gorljivo,
v grlu bridko, bridko, bridko,
če zdaj vidi: mishi sanje
metal v brezno je brezdanje,
mlade je zatratal dneve,
v zrak sejal je prazne plevje,
sproti jih je pis raznašal,
ni sledu za njimi.

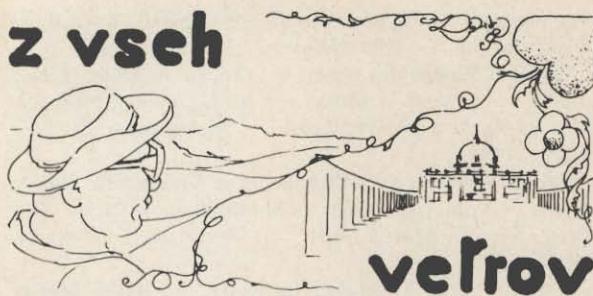
Strast je v me zaplapalala,
sreč je zamaj gorelo,
vse iztelo do pepela:
kakor ces ga razpihanjav,
ne razpihas mrtve iskre,
blad hladno in vse hladneje
mu nasproti več.

Kaj lovil sem? Medle sence.
Praviš slava? Reci slama!
Pota vsa so izgrešena,
in s sramoto in s kesanjem
je prišlo spoznanje.

Pozno, pozno je spoznanje:
ves ta svet okoli tebe,
vsaj nečimrna preteklost,
to življenje — samoljubja
strni stolpi — zračni hrami
v nič narisani, v oblake
brez temeljev — razmajani
zibljejo se kot pijani
in kot misli in kot sanje
in kot sreča, strast in sila
v brezno se gubē brezdanje
brez namena, brez pomena,
brez spomina, brez imena.

OTON ZUPANČIĆ

Z vseh

veřrov

IZ UVODNIKA prejšnje številke veste, da je papež za letošnji svetovni dan miru izbral geslo: SPOŠTUJ SVOBODO — DA BOŠ SLUŽIL MIRU! K temu je zapisal münchenski časopis "Süddeutsche Zeitung" dne 27. dec. 1980 sledče:

Od nobenega njegovih italijanskih predhodnikov ni bilo čuti česa tako nezaslišanega: mir je možen le v svobodi! Dosedanji papeži so v svojih "političnih" poslanicah poudarjali bolj "resnico", "pravičnost" in "red", tudi dolžnost iskati mir — vse to pa le kot pogoj za svobodo. Moral je priti papež iz Poljske, da to oznanja ravno nasprotno: **brez svobode ni miru.**

Res se je Janez Pavel v zavzetem nagovoru svojih poljskih rojakov, ki sta ga prenašala (kakšna spremembal!) tamkajšnja radio in televizija, dotaknil tudi ogroženosti od zunaj, vse pozval k preudarnosti, posvaril pred "uporom". A o svobodi je povedal veliko več, v različnih poslanicah. Na primer, da se ji dela škoda, če je vsa oblast v rokah enega edinega razreda, rase, stranke ali skupine; če nima občan zagotovljenega dela in ne dobiva pravične plače; če mu je odvzeta pravica, da bi pri družbenih sklepih soodločal; če "se poudarja notranja varnost kot edino in najvišje pravilo"; končno, če postane zakon nedotakljiva resnica o neomejeni gospodarski rasti. Takšne omejitve svobode, na katere je papež s prstom pokazal, ogrožajo mir.

LECHA WALESÁ, neuradno že razglašajo za "Moža leta", saj mu je uspelo organizirati svobodno unijo deset milijonskega članstva poljskih delavcev in to pod komunističnim režimom in tik pred nosom sovjetskih

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,
N.S.W., 2165
Telefon: 72 1583

okupacijskih sil. Če bo to pripeljalo končno do sovjetske invazije, je še ugibanje svobodnega sveta, ki pa Walesavemu uspehu ne odvzema njegovega velikega pomena.

Nedavno je vprašal novinar pariškega časopisa "France Soir" Walesa, če bi rad videl Poljsko svobodno po kopiji zapadnih demokracij. Mož je takole odgovril:

"Nikdar nisem živel na Zapadu, zato ne morem reči, če tam zares obstaja demokracija oz. socialna pravičnost. Sem pa gotov v enem: vi na Zapadu imate preveč uspešno in prelahko življenje. Tako ste navajeni na dobro življenje, da ste postali mehki. Nezmožni ste za najmanjšo žrtev. Tako ste pokvarjeni po lahketnem življenju, da se ne morete odpovedati nobenem svojih prednosti, pa četudi bi to vodilo k izrednemu uspehu. Razumeti je treba, da ne delaš samo zato, da bi obogatel. Treba je imeti tudi ideologijo, ideal."

Walesa je povedal skoraj isto, kar smo slišali pred dobrimi petimi leti iz ust druge junaške osebnosti, Aleksandra Solženitsyna. Prišel je iz ruskih taborišč na Zapad, poln upanja v svobodo, ki je ni še nikoli prej doživljal. Pa je kmalu spoznal, da Zapad ni vreden svobode, ker je ne zna ceniti in je vse preveč okužen od "duha spravljivosti" do tistih, ki mu hočejo svobodo vzeti . . .

Ko je bil Walesa vprašan, kaj mu je dalo kdrajžo, da se ni bal soočiti se s komunističnim poljskim vodstvom, je dal tudi kaj zanimiv odgovor: "Sem član unije, ne pa socialist. Moja vera mi pomaga in mi je vse življenje. Človek brez vere je nevaren človek in brez vere bi bil nevaren tudi jaz. Vse življenje hodim vsak dan v cerkev in na posebno težke dneve molim k Materi božji: Kraljici Poljske, pomagaj mi! . . ."

SOVJETSKA ZVEZA je izdala nove davčne predpise, po katerih je dala duhovnike v novo kategorijo. Doslej so bili kot davkoplačevalci na lestvici "neproduktivnih prebivalcev", zdaj so jih uvrstili med "umetnike". Pravijo, da je nova uvrstitev ugodnejša in so dajatve v tej kategoriji za petnajst odstotkov nižje od prejšnjih.

SKUPINA STĀRŠEV iz Češkoslovaške je prosila papeža, naj opozori svet na njihove težave. Oblast posebno pritiska na verne starše takrat, ko prijavijo otroke k verouku. "Duhovnike nam pogosto prestavljam, če se ne prikupijo krajevnim oblastem ali ne pripadajo duhovniškemu društvu, ki ga nadzoruje država." Mnoge duhovnike stalno nadlegujejo in preganjajo. Javne procesije niso dovoljene in zadnji čas preganjajo s cest celo cerkvene pogrebe . . . "Molk nam ne bo pomagal, nasprotno: ustvaril bo vtis, da je vse v redu."

O PARIŠKEM slovenskem verskem in kulturnem središču smo že pisali tistkrat, ko so kupili hišo in jo začeli urejevati. Celo pozvali smo one rojake med nami, ki so svoj čas — med svojim begunkškim življencem v Franciji — uživali pomoč in gostoljubje pariške

katoliške misije za Slovence, naj se z darom spomnijo Pariza. Nekateri so se res odzvali.

Zdaj so vsi trudi kronani z lepim uspehom: za nedeljo 22. februarja je direktor slovenskega dušnega pastirstva v Parizu, dr. Nace Čretnik, povabil ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, da je Slovenski dom blagoslovil. Za to lepo domačo slovesnost se je zbral v Parizu okrog štiristo rojakov, osemnajst slovenskih izseljenskih duhovnikov iz raznih delov Evrope, prepeval pa je poleg pariškega mešanega slovenskega zbora tudi slovenski zbor "Zvon" iz Nizozemske.

Novi Slovenski dom stoji v Chatillonu, na obrobju Pariza. Poleg pisarniških prostorov in duhovniškega stanovanja ima dvorano, nudil pa bo tudi lahko gostoljubje rojakom, ki bodo za krajši čas prišli v francoško prestolnico. Doma se drži podružnična cerkev, kjer se bodo pariški Slovenci zbirali k nedeljskim mašam.

POROČILO v mesečniku za Slovence na tujem, "Naši luči", ve povedati, da je na nedeljo 4. januarja letos radio Stuttgart v Nemčiji prenašal dvajset minut pesmi tamkajšnjega slovenskega moškega zbora "Domači zvon". Zbor vodi organist Damjan Jejčič. Kot zadnja je na sporedu mogočno zadonela pesem "Kristus kraljuy — Kristus zmaguj!". Poročilo dodaja: "Verjetno je bilo to prvič v zgodovini, da je slovenski izseljenski zbor pel na nemškem radiu. To ni le velika čast za pevce, ampak za vse Slovence v Nemčiji. Slovenski katoličani pa smo še posebej ponosni na to, da smo slišali po radiu tudi versko pesem. Pri tem smo se sedala spraševali, ali ne bi bil že čas, da bi nam tudi po Radiu Ljubljana na željo predvajali verske pesmi? Ali ni čudno, da je Nemčija prej pripravljena ugoditi našim željam kot pa rodna domovina! Kam bomo prišli, če bomo morali živeti v občutju, da nam nudi tujina več svobode kot domovina? Na čem naj potem gradimo svoje spoštovanje in ljubezen? Smo odrasli in vemo, kaj se spodobi in kaj je prav."

IZ ZDA je dospela vest, da je v nedeljo 15. februarja v visoki starosti umrl DR. VALENTIN MERŠOL, ki je imel leta 1945 važno vlogo pri odvijanju vetrinjskih dogodkov. Četudi sam le eden beguncev in bivši primarij ljubljanske bolnišnice, nikak politik, je s svojo intervencijo pri zaveznih oblasteh dosegel, da so prenehali vračati domov begunce. Tako je rešil življenje tisočem, dočim je bilo prvih deset do dvanaest tisoč vrnjenih — kot znano in dokazano — brez sodbe zverinsko mučenih in pobitih v množičnih grobovih, zlasti v Kočevskem Rogu.

Dr. Meršol je živel v Clevelandu, kjer je zdaj tudi umrl spoštovan od vseh. Ohranil ga bomo v spominu kot velikega narodnjaka in odličnega katoličana. Bog naj mu bogato poplača zlasti vse vetrinjske napore!

REAGAN, novi predsednik Združenih ameriških držav, je v začetku februarja priredil Molitveno srečanje, združeno z obedom. Namenjeno je bilo za visoke uradnike v ameriški upravi, člane parlamenta in di-

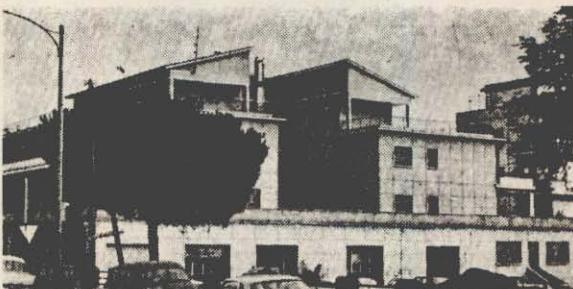
plomatskega zbora, privabilo pa je okrog 3000 ljudi. Ob tej priliki je Reagan izjavil, da bi brez zaupanja na božjo pomoč ne upal sprejeti težav, ki ga čakajo v prihodnjih letih odgovorne predsedniške službe. Navzoči so zbrano poslušali svetopisemska besedila, da se je treba izogibati uporabi sile, spoštovati Kristusov nauk o miroljubnem sožitju ter se navzeti njegovega duha ljubezni, krotkosti in strpnosti.

Reagan je po veri prezbiterijanc — to so pristaši švicarskega reformatorja Calvina in jih je v ZDA okrog tri milijone. Američani vidijo v novem predsedniku človeka, ki bo skušal vrniti ameriškemu javnemu življenju vsaj nekaj "nravnega zdravja". Saj je znano, da odločno nasprotuje splavu in napoveduje boj pornografiji. Zavzema se tudi za obvezno jutranjo molitev pred pričetkom pouka po ameriških javnih šolah.

PAPEŽ je imenoval za naslednika kardinala Martyja in novega pariškega nadškofa — h katoliški veri spreobrnjenega Jeana M. Lustigerja, ki je židovskega rodu. Kot štirinajstletni fant se je odločil za krst še doma na Poljskem med vojno. Časnikarjem je izjavil, da s sprejemom krščanstva ni odložil svoje židovske narodnosti, pač pa jo je samo izpolnil z resnico krščanstva.

Po poročilih so njegovo imenovanje francoski katoličani lepo sprejeli, dasi so za najresnejšega kandidata na pariški nadškofijski sedež omenjali priljubljenega marsejskega nadškofa kardinala Etchegaraya. Pariškim Judom pa velja novi nadškof seveda za odpadnika in izdajalca — bodočnost bo pokazala, če jih bo mož znan pridobiti.

O "SLOVENIKU", našem rimskem zavodu, je 25. januarja letos "L'Osservatore Romano della domenica" objavil zelo lep članek. Naslov članka se je glasil "Le pietre antiche dello Slovenik", podpisal pa ga je Rinaldo Panetta. Je prilično obširen in krasita ga celo dve umetniški slike: Marijina cerkev na Blejskem otoku in pa sv. brata Cirila in Metoda. Slednja se nahaja v Sloveniku in je umetniško delo pok. slikarja-duhovnika Staneta Kregarja.

Duhovniški
zavod Slovenik
v Rimu.

KOTIČEK

naših mladih

Dragi striček!

Naj se še jaz enkrat oglasim. Povedati moram, da z mamo prebereva vsak Kotiček, ko pride nova številka MISI.I k nam. Sam veliko besed ne razumem, pa mi jih mama razloži in se tako učim slovensko. Mama pravi: ko bom večji in če bom priden, boš objavil tudi mojo sliko v Kotičku. Ali jo boš? (Zakaj pa ne, če boš priden! — Striček.)

V šoli smo imeli etnični dan in sem nesel s seboj vse slovenske okraske, kar jih imamo: dva lepa krožnika, majoliko, kozolec in tudi ribniški pušeljc. Tudi sošoleci drugih narodnosti so prinesli svoje in smo na redili razstavo. Še iz drugih razredov so prišli gledati.

Prejmite lepe pozdrave Ti in vsi Kotičkarji! — Mark Hrovat, 11 let. Baščarat, Vic.

DRAGI OTROCI!

Po vsej pravici bi moral tukaj objaviti sliko s tremi kuštravimi glavami, ne le z eno. Toda ANDREJ je svojo zadnjo šolsko fotografijo strgal, ker "ni bila dosti lepa", MARY pa se je od zadnje fotografije tako spremenila iz šolarke v gospodično tajnico (to je zdaj njen poklic), da bi ji s sliko napravili očitno krivico. Tako je ostal samo PETER, katerega proteste ob "krajji" slike mi je nekako uspelo zavrniti.

Oba junaka!

„Kako si spehan, bled in plah!
Kaj ti je, Tonče?“ — „Oče, strahl!“ —
„Kje pa si bil, otrok, govoril!“ —
„Tam, veste, v Hudem bregu gori.“

Rdeče jagode sem bral,
kar se prikaže mi žival;
rjava zgoraj, spodaj bela,
pa kakor človek je sedela!“

„Ušesa dolga?“ — „Da, takol!“ —
„Oči debele?“ — „Pa kako!“
Jaz gledam, kar pokima z glavo,
pa skoči.“ — „Nadte?“ — „Ne, v goščavo.“

„Oba junaka; hajd nazaj!“
„Jaz pravim, medved bil je, kaj?“
„Da, dolgouhl in rjavl,
ki se mu tudi — zajec pravil!“

Peter (v maju bo izpolnil 18 let), Mary (rojena 1964) in Andrej (rojen 1966) so brhki poganjki KROMARJEVE družine. Oče Jože je iz ribniškega konca, mati iz žužemberške okolice. Otroci so bili rojeni v Wangaratti, kjer je družina živila, predno se je pred nekaj leti preselila v Wodongo (kraj ob Hume Hwy. tik na meji z N.S.W.) in si postavila prijazen domek. Slovenčino v pogovoru vsi trije še kar obvladajo (s prijetnim ribniškim naglasom), obenem pa spoštujejo tisto domače slovensko družinsko razmerje med otroci in starši, ki je zlasti v tujini toliko vredno, pa žal že tako izginja iz naših družin.

Mary je naša organistka ter nas spreminja pri petju ob slovenskih mašah vsaki drugi mesec. Andrej mi mežnarji in ministriira. VSI TRIJE pa so navdušeni nogometni, igralci wodongškega nogometnega (soccer) kluba "Diamonds": Andrej igra v grupi pod 16 let starosti, Mary je pri deklinskih igralkah celo za trenerko, Peter seveda že igra pri starejših. V dnevnici doma pa se na polici kar hitro množe razne trofeje. Največja med njimi je prenosna, ki si jo je v nogometni sezoni 1980 prisluzil Peter kot "the best and fairest player". Bil je edini, ki v moštvu ni vse leto prejel nobene kazni — gotovo pa je moral mirno potrpeti marsikatero bolečo breco v nogu . . .

Petru čestitke k priznanju, vsem trem Kromarjevim pa iskrene želje k lepim uspehom tudi v bodoče. Ne le na športnem polju, ampak tudi v življenu, kateremu doračajo v toplem slovenskem domu pod Južnim Križem.

MELBOURNE, VIC. — Dne 28. februarja se je v St. Mary's Church, župni cerkvi v Altoni, poročil WALTER PAHOR. Pred oltarjem je pričakal svojo izbranko LINO GRIXTI, ki je malteškega rodu. Mlademu paru želimo na skupno življenjsko pot obilico božjega blagoslova!

Walter je bil rojen že tu v Avstraliji — njegova družina živi v East Bentleigh. Melbournski Slovenci smo ga videli doraščati ob prireditvah Slomškove šole, kasneje s harmoniko (ob klarinetu ali saksofonu brata Guy) in nato tudi kot pevovodja: ko so pričeli peti naši Glasniki in jih je dve leti vodil. Njegovo sliko smo objavili v Kotičku naših mladih v marcu 1977, ob priliki njegove graduacije, ko je prejel diplomo Bachelor of Engineering.

Se enkrat: Naše čestitke in obilo sreče! — **Poročevalec.**

WHYALLA, S.A. — Hvala za redno pošiljanje MISLI, ki nas vselej razveselijo in nam povedo tudi toliko novega. Tu v samoti so nam še bolj dobrodošle kot pa po večjih skupinah, kjer rojaki marsičesa ne znajo več ceniti. Moram pa povedati, da se — kot gospa Twrdy iz Sydneya — tudi jaz najprej lotim križanke. Včasih je res trd oreh, pa je kar dobro, da tudi mi starejši malo prezračimo "pod streho" in si obnovimo spomin. Večino križank rešim, le prepozna sem pri oddaji.

Naj povem, da tukaj pomagam pri farni Vincencijevi konferenci, kot smo doma svoj čas po naše rekli St. Vincent de Paul Society v pomoč potrebnim. V eni lanskih izdaj glasila "The Saint Vincent de Paul RE-CORD", ki izhaja za vso Avstralijo v Sydneyu in je kaj zanimivo, sem našla tudi sliko sydneyjskega kardinala Freemana, ki otvarja in blagoslavlja neko novo stavbo te podporne ustanove. Ob njem pa stoji senator Miša Lajovic kot zastopnik avstralske vlade. S ponosom sem pokazala stran tudi drugim na sestanku in povedala, da je to moj rojak, rojen v dragi Sloveniji in povojni priseljenev kot sem jaz. Menim, da se Slovenci premalo zavedamo, kaj smo z njim v Avstraliji tudi mi vsi pridobili.

Ob nenadni izgubi ljubljene žene in sestre

IVANKE KOLOSOWSKI r. Dekleva,

bi se radi zahvalili sorodnikom ter številnim prijateljem in znancem, posebej tudi tukajnjemu slovenskemu društvu "Planinka", za vse izraze sočutja v teh dneh žalosti. Toliki ste nam stali ob strani, se udeležili molitve rožnega venca in pogrebne maše, pospremili ste rajnico na zadnji poti, obsuli njen prerani grob s cvetjem in poslali številne žalne karte. Bog bodi vsem plačnik!

Žalujoči mož Andrej Kolosowski,
sестра Francka, Marija in Boža z družinami.

Če imate še kaj mesta, bi rada dodala tale praktični nasvet za žene in matere motoristov in na splošno "zašmiranih" rokodelcev. Madeže, ki jih je povzročilo strojno olje ali druga maščoba, zlahka odpravite, če se suho tkanino nadrgnete s svinjsko mastjo, nato z dobrimi milom in nazadnje v topli ali vroči vodi operete v pralnem stroju. Meni je to še vedno uspelo.

Prisrčne pozdrave vsem rojakom po Avstraliji!
Marta Zrim.

CAMP HILL, QLD. — Kot sem videla, se je že g. Primožič v prejšnji številki spomnil smrti moje drage sestre IVANKE KOLOSOWSKI, ki je v hudem napadu ustme umrla tukaj med nami 31. januarja letos (datum 1. februarja pri g. Primožiču ne odgovarja). Pogrebna maša je bila v isti poljski cerkvi, kjer sta se z Andre-

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

Priporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbourna
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE
Tel. 63 1650

Za razne prilike smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!

ZA POROKO: 75 različnih barvnih fotografij
s poročnim albumom vred — samo \$120.—

Slike za potni list — v dvajsetih minutah!

jem pred 21-imi leti poročila. Pokopana je bila na katoliškem pokopališču Nudgee.

Pokojna sestra je bila rojena Dekleva dne 20. januarja 1938 v znani Lukovi družini v Kleniku na Pivki. Tri tete so bile redovnice, zdaj že pokojne. Domači kraj je zapustila leta 1956 in prišla v Avstralijo v začetku leta 1958 na ladji "Flaminia". Takoj je prišla v Brisbane, kjer si je poskrbela delo v Mater Hospitalu.

POTUJETE V RIM? — DOBRODOŠLI!

Hotel Bled

II. kat,
Via S. Croce in Gerusalemme, 40
00185 ROMA (ITALY). Tel. (06) 772 102

Sobe s kopalnicami, radioaparatom, klimatsko kotle, Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija.
Slovensko osebje.

Urarsko in zlatarsko podjetje:

Alexander

WATCHMAKER AND JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
(nasproti postaje)
Telefon 622 1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe.

Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND
MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyjski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih. — Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

Poročila se je 27. februarja 1960. Zaradi svoje veselne narave in lepega značaja je bila zelo priljubljena tako med Slovenci kot med Poljaki.

Poleg moža Andreja in mene zapušča pokojna Ivanka doma še sestro Marijo por. Pavlin v Novi Gorici in sestro Božo por. Požar v Petelinjah pri Pivki. Priporočamo je v molitev. — Francka Barbis.

GEELONG, VIC. — V decembrski izdaji MISLI sem imel priliko prečitati pismo našega rojaka "Sosedovega Franceljna". Kakor vidim, je zelo slabo obveščen glede hitrega odhoda avstralskih gostov, ki so bili na proslavi 25-letnice našega društva. Gospoda Scholes in

IMATE MORDA NAMEN kupiti zemljo z domom
v mirni zeleni naravi, pa vendar blizu Melbourna? V ST. ANDREWS je na višini s krasnim razgledom po zmerni ceni na razpolago dvajset akrov zemlje z osmimi leti staro zidano hišo. Hiša je pripredjena za dve družini in ima dvoje stanovanj (dvosobno in enosobno). Kdor se za nakup zanima, naj se oglaši za podrobnejše informacije oz. dogovori za čas ogleda. — LEO in MARIJA OGINSKI, telefon 710 1393.

Dr. J. KOCE, 72 Essex Rd., Surrey Hills, Vic. 3127. — Tel. 836 3862

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Imam v vseh večjih mestih Evrope
in Amerike ne samo poslovne ampak tudi prijatejske zveze.

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 155 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 654 1233, Consultant Dr. J. KOCE**

Za poslednji izkaz spoštovanja in časti

Funerals of Distinction Pty. Ltd.

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyanskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneju, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509,

doma: 470 4046 in 470 4095.

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

Trežise sta res odšla bolj zgodaj, ker sta imela še druge obveze, kar sta nam že pred začetkom povedala. Drugi gosti pa so ostali do konca slovesnosti in je eden od njih imel tudi kratek govor. Dva para sem imel priliko postreči s hrano in pijačo v precej pozni uri. Veselili so se ter plesali še po polnoči. — **Jože Ramuta.**

Tu je prvi del pisma, četudi sem napravil izjemo, da sploh objavljam odgovor po treh mesecih, ko malokdo bralcev še pomni sestavek, kateremu je odgovor namenjen. Naj pa mi Jože ne zameri, da drugega dela njegovega pisma ne bom objavil. Vem namreč, da bi z njim izval kopico odgovorov naročnikov, ki poznajo in cenijo zgodovino slovenske narodne zastave, ki znajo ločiti pojmom "režim" od pojma "domovina" ter zato razumejo, da soglašanje oz. nesoglašanje z današnjim režimom doma ni nobeno merilo naše ljubezni in spoštovanja do domovine. — **Urednik.**

REŠITEV DVEH OREHOV. — PREMIKALNICA ob pravilnem premiku besed pokaže v treh navpičnih vrstah črk tele besede: **hruška — jagoda — češnja.** — **BESEDNE ZVEZE** — če si dostavil pravilne besede — dajo v začetnih črkah dodanih besed voščilo: **SREČNO NOVO LETO!**

OBA OREHA v zadnji številki so pravilno rešili: Sestre v Slomškovem domu, Minka Mršnik, Vinko Jager, Frančiška Klun, Slavka Lumbar, Jože Grilj, Francka Anžin in Marija Špilar, Ivanka Žabkar, Viktorija Gajšek, Lidiya Čušin.

Žreb je določil nagrado **Frančiški Klun.**

*

Tone je kupil velikega psa. Ko ga je prvič peljal na sprehod, je srečal Pepeta. Ta je seveda v strahu obstal precej daleč.

"Pridi no bliže!" mu pravi Tone.

"Ali ne grize?"

"Prav to bi rad preizkusil . . ."

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni
KOKOŠI, ali zares **SVEŽA JAJCA?**

Oboje Vam nudi kokošja farma
Bruna in Alme SDRAULIG
(komaj miljo in pol od Slovenskega grlička
v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868

INCOME TAX RETURNS

Skozi vse leto nudimo poklicne usluge
pri Vaših raznih davčnih obveznostih in problemih.

MERCURY TAX SERVICE

518 SYDNEY ROAD, BRUNSWICK, VIC. 3056

Telefon: 387 7055 (2 liniji)

Uradujemo:
čez teeden od 9 do 5.30
in sobotah od 9 do 1 ure.

Lastnik podjetja:
STANKO PENCA

NO APPOINTMENTS NECESSARY

MELBOURNSKI SLOVENCI!

Kadar potrebujete

TAXI TRUCK

za selitev in podobno, se boste z MAKSOM HARTMANOM po domače pomenili za čas prevoza, delo pa bo opravljeno dobro in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah kličite Maksovo številko doma: 850 4090

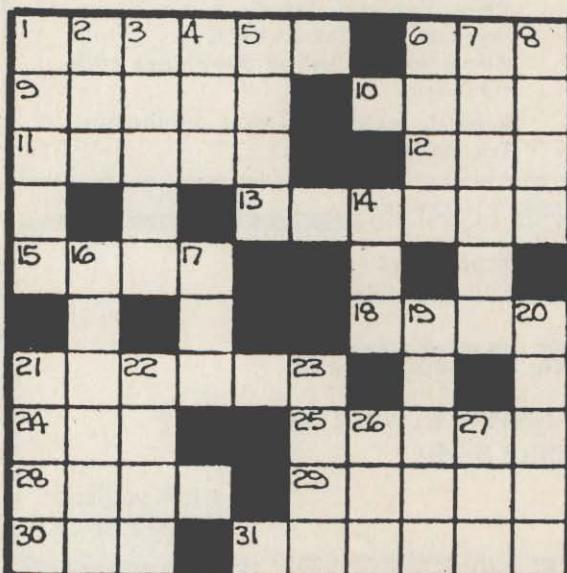
Izobražena in prikupna vdova, stara 45 let, želi spoznati sebi primernega moža od 45 do 60 let starosti.

Inteligentni, materialno situirani, prijetne zunanjosti in narave, ki verjamete, da je življenje v dvoje lepše in popolnejše, pišite na uredništvo MISLI pod šifro "POCVITANJE". Ne pozabite omeniti, s katerega kraja Slovenije prihajate.

Vsa pošta bo diskretno vrnjena.

- Samo gradove v oblakih smo zgradili po planu.
- Vse socialistične bajke se začenjajo: "Nekoč bo . . ."
- Narod s slabim spominom ima veliko spomenikov.
- Pri nas so odpravili razrede — na železnicah.

KRIŽANKA (Ivana Žabkar)

Opali

Ogledejte po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasili se pri nas: imamo bogato izbiro BRUŠENIH OPALOV in DRAGIH KAMNOV, izdelujemo pa tudi ZLATNINO in SREBRNINO po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatnino, zaročne in poročne prstane . . . OBIŠČITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

291-293 WATTLETREE ROAD,
EAST MALVERN (Melbourne), 3146
Telefon: 509 1611

Temu se smejejo doma . . .

- Proletarci vseh dežel, združite se! Zborni mesto: Zagodna Nemčija.
- Politična linija je ravna črta, ki zavije, če je treba, na desno ali na levo.
- Mislim, da smo končali gradnjo socializma, ker naši zidarji iščejo zaposlitve v tujini.

Vodoravno: 1. izdelek, ki daje svetlobo; 6. izdelek koristne žuželke; 9. del obleke; 10. krajše ime za Miklavža; 11. eden znanih prerokov stare zaveze; 12. svetloba; 13. vrsta povrtniških; 15. znana moška oseba stare zaveze; 18. gozdna žival; 21. delček suhe zemlje; 24. poklic v zvezi s prehrano; 25. vrsta povrtnine; 28. krstno ime znanega teologa in filozofa predvojne dobe — Ušenijčnika; 29. govori, pripoveduje; 30. škoda! na nesreči! 31. zavetnik.

Navpično: 1. nestalna človekova spremiševalka; 2. domača žival; 3. posadka, moštvo (tujka); 4. pijača; 5. pripomoček pri peki; 6. moč; 7. hud, silen, nevaren (tujka); 8. vrsta padavin; 14. del glave; 16. znan priimek v slovenski literarni zgodovini (Fran . . . 1850—1926); 17. orožje starih časov; 19. eden težkih delavskih poklicev; 20. priimek že pok. univ. profesorja, pisatelja "Sociologije", ki je umrl v Argentini (Dr. Ivan . . .); 21. delno pokritje stene (navadno v lesu); 22. ime gotovega zoba; 23. cunja, zaplata; 26. umetnost (v angl.); 27. okrajšano znanmoško ime.

Rešitev pošljite do 6. aprila na uredništvo!

■ Kaj pa NAROČNINA?

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bravce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A.C.T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobot, nedelj in praznikov, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.45 a.m. do 11.45 ure p.m.

Nudimo številne slovenske pijače.

Tudi Vam bo vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerski ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

E. Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev
se melbournskim Slovencem priporoča
za prodajo novih in starih pisalnih,
računskih in podobnih strojev vseh znamk.
Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČŠŽ, ki jih
Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

9 Tennyson Ave., CLAYTON, Vic. 3169
Telefon: 544 8466

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES Pty. Ltd.
182 Norton Street, Leichhardt, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo
vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev,
kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obra-
čune ("Income tax - return"), rešujemo davčne
probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom:
V. FERFOLJA,
J. M. THAME,
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja —
"Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolez-
zen, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd.
(Workers' Compensation, Public Risk, Superan-
nuation scheme, Pension Funds.)

Telefon: SYDNEY 560 4766 in 560 4490

**VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA**

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666 in 842 1755
(vse ure)**

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje.

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila, zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH

DONVALE TRAVEL

**1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666 in 842 1755 (vse ure!)**

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

Pokličite nas in ako Vam je ugodnejše, PRIDEMO TUDI NA VAŠ DOM.

Trenutno je zelo ugodna ekonomična cena potovanja

MELBOURNE-BEOGRAD-LJUBLJANA in nazaj.

Od 1.133,— dol. in po lastni izbiri: z JAT-om ali QANTAS-om.

Ne pozabite ime ERIC IVAN GREGORICH!

Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!